

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

SİĞİNAK
Sanatta Yeterlik Tez Raporu

Tezi Hazırlayan
Öymen ULUSOY

İstanbul, 2024

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

SİĞİNAK
Sanatta Yeterlik Tez Raporu

Tezi Hazırlayan
Öymen ULUSOY

Öğrenci No
2120050006

ORCID ID
0000 0002 3864 6718

Danışman
Prof. Burak BUYAN

İstanbul, 2024

YEMİN METNİ

Sanatta Yeterlik Tezi olarak sunduğum “**Sığınak**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını, patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 13.12.2024

Öymen ULUSOY

TEZ ONAYI

İstanbul Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü *Sinema-Tv Sanatta Yeterlik* programı öğrencisi **2120050006** numaralı **Öymen ULUSOY'un** hazırladığı **“Sığınak”** konulu SANATTA YETERLİK TEZİ ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca 13.12.2024 günü saat 14:30'da Zoom programı aracılığıyla on-line olarak yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonucunda adayın tezinin **KABUL**'üne **OYBİRLİĞİ**yle karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ	İMZA
Prof. Bu*** BU*** (Danışman) (İstanbul Beykent Üniversitesi)		
Prof. Bü*** VA*** (Üye) (İstanbul Beykent Üniversitesi)		
Doç. Yü*** SA*** (Üye) (Marmara Üniversitesi)		
Prof. Dr. Oğ*** MA*** (Üye) (İstanbul Beykent Üniversitesi)		
Prof. Dr. Gü*** YÜ*** (Üye) (İstanbul Nişantaşı Üniversitesi)		

Adı ve Soyadı : Öymen ULUSOY
Danışmanı : Prof. Burak BUYAN
Derecesi ve Tarihi : Sanatta Yeterlik, 2024
Alanı : Sinema-Tv
Anahtar Kelimeler : Sinema, Savaş, Kadın, Psikoloji

ÖZ

SİĞINAK

Savaşlar, devletlerin amaçlarını gerçekleştirmesi uğruna girdiği silahlı çatışmalar olmuştur. Savaşlar tüm toplumu özellikle de kadınları etkilemiştir. Savaşın kadınlar üzerindeki psikolojik etkileri, yıllar geçmesine rağmen devam etmiştir. Sığınak'taki öyküleme, Karaca'nın yaşadığı psikoloji ekseninde sürmüştür. Karaca karakterinin yaşadığı travma seyirciye gösterilmiş, kadınların savaş koşullarında yaşayabileceği olası psikolojik sorunlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Name and Surname : Öymen ULUSOY
Supervisor : Prof. Burak BUYAN
Degree and Date : Proficiency in Art, 2024
Major : Cinema-Tv
Keywords : Cinema, War, Woman, Psychology

ABSTRACT

SHELTER

Wars have been armed conflicts that states have engaged in for the sake of realizing their goals. Wars have affected the whole society, especially women. The psychological effects of war on women have continued despite the passage of years. Storytelling in Shelter continued on the axis of Karaca's psychology. The trauma experienced by the character Karaca was shown to the audience, and possible psychological problems that women may experience under war conditions were tried to be revealed.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ

ABSTRACT

TABLolar LİSTESİ	iii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iv
KISALTMALAR	v
SÖZLÜK.....	vi
GİRİŞ.....	1

1. SAVAŞ VE KADINLAR

1.1. Savaşın Kadınlar Üzerindeki Psikolojik Etkisi.....	3
1.2. Savaş Filmlerinde Kadının Temsili	7
1.2.1. İki Kadın (Two Women).....	7
1.2.2. Hiroşima Sevgilim (Hiroshima Mon Amour).....	11
1.2.3. Roma, Açık Şehir (Rome, Open City)	15
1.2.4. Sophie'nin Seçimi (Sophie's Choice).....	18

2. SİĞİNAK FİLMİNİN YAPIM SÜRECİ

2.1. Sığınak Filmi Yapım Öncesi	23
2.1.1. Sinopsis.....	23
2.1.2. Tretman	26
2.1.3. Senaryo	30
2.1.4. Çekim Senaryosu	50
2.1.5. Oyuncular.....	54
2.1.6. Mekanlar	54
2.1.7. Provalar	56
2.1.8. Yapım Ekibi.....	57
2.1.9. Ekipman Listesi	58
2.1.10. Bütçe	59
2.1.11. Takvim	60
2.1.12. İzin	61

2.2. Sığınak Filmi Yapım.....	62
2.3. Sığınak Filmi Yapım Sonrası.....	63
2.3.1. Kurgu	63
2.3.2. Foley	64
2.3.3. Renk	64
2.3.4. Müzik	65
SONUÇ	66
EKLER	
Ek 1. Modern Oda Sahnesi	69
Ek 2. Sığınak Sahnesi.....	70
Ek 3. Sığınak Baskın Sahnesi.....	71
Ek 4. Mola.....	72
Ek 5. Psikiyatri Kliniği Sahnesi.....	73
Ek 6. Klaket.....	74
Ek 7. Yönetmen Öymen Ulusoy.....	75
Ek 8. Oyuncular	76
Ek 9. Set	77
Ek 10. Prova	78
Ek 11. Kameraya Kafes Montajı	79
Ek 12. Kamera Montajı.....	80
Ek 13. Kamera Montajının Uygulanması.....	81
Ek 14. Kamera Montajından Sonra Deneme Bir.....	82
Ek 15. Kamera Montajından Sonra Deneme İki	83
Ek 16. Teğmen Sahnesi.....	84

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No.
Tablo 1. Çekim Senaryosu	50
Tablo 2. Oyuncular.....	54
Tablo 3. Yapım Ekibi.....	57
Tablo 4. Ekipman Listesi	58
Tablo 5. Bütçe	59
Tablo 6. Takvim.....	60

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa No.
Şekil 1. Savaşta Ağlayan Kadınlar	5
Şekil 2. Savaşta Kadınlar	6
Şekil 3. İki Kadın	8
Şekil 4. Rosetta	9
Şekil 5. Asya	10
Şekil 6. Hiroşima Sevgilim	12
Şekil 7. Karaca	13
Şekil 8. Roma, Açık Şehir	16
Şekil 9. Sophie'nin Seçimi	19
Şekil 10. Sophie Ağlıyor	20
Şekil 11. Karaca Ağlıyor	21
Şekil 12. Modern Oda Sahnesi	54
Şekil 13. Psikiyatri Kliniği Sahnesi	55
Şekil 14. Sığınak Sahnesi	55
Şekil 15. Prova	56
Şekil 17. Kurgu	63
Şekil 18. Siyah Beyaz Sahne	64
Şekil 19. Renkli Sahne	65

KISALTMALAR

PTSB : Posttravmatik Stres Bozukluğu

SÖZLÜK

Anksiyete: Endişe, sinirlilik aynı zamanda kaygı hissi gibi bulgularla ortaya çıkan ruh sağlığı bozukluğudur.

Depresyon: Derin üzüntü, umutsuzluk aynı zamanda enerji kaybı gibi bulgularla ortaya çıkan ruh sağlığı bozukluğudur.

Dissosiyasyon: Kişilik bölünmesi, çoklu kişilik aynı zamanda yabancılaşma gibi bulgularla ortaya çıkan ruh sağlığı bozukluğudur.

Posttravmatik Stres Bozukluğu: Derin korku, endişe aynı zamanda çaresizlik gibi bulgularla ortaya çıkan ruh sağlığı bozukluğudur.

Somatoform Bozukluğu: Fiziksel ağrı bulgusu ile ortaya çıkan ruh sağlığı bozukluğudur.

GİRİŞ

Sığınak isimli çalışmanın amacı, senaryodaki Karaca karakteri aracılığıyla, savaşın kadınlar üzerinde bırakabileceği olası psikolojik sorunları ortaya çıkarmak olmuştur. Sığınak'taki öyküde, Karaca'nın travmasına bağlı olarak sığınakta yaşadığı sosyal izolasyon, korku aynı zamanda kaygı savaşın kadınlar üzerindeki yıkıcı gücünü seyirciye göstermiştir. Sığınak'ta, Karaca'nın yaşadığı travma senaryodaki öyküde merkeze alınmış, seyircinin empati kurması sağlanmıştır.

Sığınak isimli çalışmada, Karaca'nın hem yaşadığı duygusal çatışmalar hem travma hem de sosyal izolasyon seyirciye savaşın sadece fiziksel değil aynı zamanda psikolojik boyutu olduğunu da göstermiştir. Sığınak hem savaşın kadınlar üzerindeki psikolojik etkilerinin daha iyi anlaşılmasına hem farkındalık yaratılmasına hem de toplumsal duyarlılığın oluşmasına katkı sağlamıştır.

Sığınak isimli çalışmada, dramatik yapı Karaca'nın yaşadığı travmaya bağlı olarak geliştiğinden dolayı, çalışmanın kapsamı iki bölüm olarak sınırlandırılmıştır.

Birinci Bölüm'de, savaş ve kadın üzerine literatür araştırması yapıldıktan sonra, savaşın kadınlar üzerindeki psikolojik etkileri detaylı olarak ortaya çıkarılmıştır. Vittorio De Sica'nın İki Kadın'ında, Alain Resnais 'in Hiroşima Sevgilim'inde, Roberto Rossellini'nin Roma Açık Şehri'nde aynı zamanda Alan Jay Pakula'nın Sophie'nin Seçimi'nde kadınların savaşta yaşadığı psikolojik sorunlar gözler önüne serilmiş, çalışma desteklenmiştir.

İkinci Bölüm'de, Sığınak'ın yapım öncesi; sinopsis, tretman, senaryo, çekim senaryosu, oyuncular, mekanlar, provalar, yapım ekibi, ekipman listesi, bütçe, takvim ve izin gibi konularla ortaya çıkarılmış yapım aynı zamanda yapım sonrası ise kurgu, foley, renk ve müzik gibi konularla ortaya çıkarılmıştır.

Sığınak isimli çalışmada, Karaca'nın yaşadığı psikolojik travmanın seyirciye gösterilmesi amacıyla gerekli ön çalışmalar yapılmıştır.

a) Vittorio De Sica'nın İki Kadın'ı, Alain Resnais 'in Hiroşima Sevgilim'i, Roberto Rossellini'nin Roma Açık Şehri, aynı zamanda Alan Jay Pakula'nın Sophie'nin Seçimi kadınların savaşta yaşadığı psikolojik travmaları kusursuz şekilde sinema seyircisine gösterdiğinden dolayı örneklem olarak seçilmiştir.

b) Sığınak'taki senaryoda, Karaca karakteri psikolojik sorunlar yaşayacak şekilde kurgulanmıştır.

c) Sığınak'ta, Karaca'yı oynayan oyuncunun role girmesi amacıyla set ortamına girmeden önce kameralı prova yapılmıştır.

d) Sığınak'ta, Karaca'nın sosyal izolasyonu yaşaması amacıyla uzam olarak savaş sığınağı kullanılmıştır.

e) Sığınak'ta, Karaca'nın yaşadığı travma sahneleri seyircilere siyah beyaz olarak gösterilmiştir.

f) Sığınak'ta, Karaca'nın hastane odasında tedavi gördüğü sahne, seyircilere renkli olarak gösterilmiştir.

g) Sığınak'ta, dramatik etkiyi yaratmak amacıyla müzik kullanılmıştır.

h) Sığınak'ta, sinemadaki teknolojik gelişmelerden (Drone, gimbal, steadicam, arri trinity, motion control, easyrig, relay recording, after effects, final cut pro x) faydalanılmıştır.

1. SAVAŞ VE KADINLAR

Savaş ve kadınlar arasındaki ilişki aşağıda detaylı olarak değerlendirilmiştir. Savaş ve kadınlar arasında olan ilişkinin daha da iyi anlaşılması için aşağıdaki alt başlıklara ihtiyaç olmuştur.

1.1. Savaşın Kadınlar Üzerindeki Psikolojik Etkisi

Savaşlar, devletler veya devlet grupları arasında, hedeflenen amaçlara ulaşmak amacıyla silahlı güçlerin kullanıldığı, taraflarca düşmanca durum olarak kabul edilen aynı zamanda genellikle geniş çapta şiddetli çatışmalar olmuştur.

Savaş, çok daha büyük çapta olmak üzere, düellodan başka şey olmamıştır. Savaşı meydana getiren sayısız düelloları tek kavramda düşünmek istersek, iki güreşçiye düşünmemiz uygun olmuştur. Güreşçi, fiziki gücü sayesinde, diğer güreşçiye yenmiştir.¹ Savaş sadece iki güreşçinin düellosu olarak değil, aynı zamanda siyasi, ekonomik, sosyal olmak üzere de kendisini göstermiştir. Savaşa girmek, hafif savaş arabası, ağır nakliye araçları, zırhlı piyadeler, lojistik, savaş harcamaları, savaş malzemeleri kısacası ağır ekonomik yüke neden olmuştur.²

Savaşta kimin daha iyi silahı varsa ya da kim silahları daha iyi kullanmışsa, savaşı o kazanmıştır. Silahın savaşa sokulmasıyla akıl üstünlüğünün yerini giderek kas gücü almaya başlamış, savaşın son amacıysa nasılsa öyle kalmıştır. Savaşta zayıf olanın uğradığı kayıplar sonucu gücünün kalmayışı gerek isteğinden gerekse de karşı koymadan vazgeçmeye zorlamıştır.³

Savaş ve kadın kelimesi birlikte söylenmemesi gereken iki kelime olmuş, fakat savaşın olduğu yerde, mutlaka kadınlar da bu olayın içerisinde yer almak zorunda kalmıştır.⁴ Kadınlar tarih boyunca savaşlarda çeşitli rollerde görev almıştır, kadınların savaş sırasındaki rolleri, döneme aynı zamanda kültüre göre değişiklik göstermiştir. Amazonlar gibi mitolojik savaşçı kadınlardan, Viking kadınları gibi tarihsel örneklerine kadar, kadınlar farklı kültürlerde aynı zamanda dönemlerde savaş

¹ C. V. Clausewitz, *Savaş Üzerine*, Alfa Yayınları, İstanbul, 2024, s. 27.

² S. Tzu, *Savaş Sanatı*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2023, s. 5.

³ S. Freud, *Bir Yanılsamanın Geleceği Neden Savaş* (Çev. K. Şipal), Say Yayınları, İstanbul, 2024, s. 98.

⁴ H. Selçuk, *Türk Tarihinde Kadın ve Savaş*, Çizgi Kitabevi, Konya, 2014, s. 11.

meydanlarında yer almıştır. Kimi kadınlar doğrudan savaşçı olarak görev almış, kimileri askeri liderlik yapmış, kimileri casusluk yapmış, kimileri de yaralı askerlere bakmak amacıyla hemşirelik yapmıştır. Savaşın arka cephesinde de önemli roller oynayan kadınlar, askerlere yiyecek, giyecek aynı zamanda lojistik malzeme sağlamış, özellikle savaşa karşı protestolar düzenleyerek barış görüşmelerine öncülük etmiştir. Kadınların savaşdaki rolleri, savaşın çeşitli yönlerine nasıl katkıda bulunduklarını aynı zamanda savaşın sadece erkekler tarafından değil, kadınlar tarafından da şekillendirildiğini göstermiştir. Kadınlar, savaşların yapısını etkilemiş, toplumların savaş sonrası yeniden inşasında da önemli rol oynamıştır.

Savaş sırasında ya da sonrasında devlet gücünün zayıflamasından dolayı, kadınlar savunmasız oldukları anlarda şiddete aynı zamanda tecavüze maruz kalmıştır.⁵ Düşman askerlerinin gerek acımasız bombardımanını gerekse de dehşet ortamını yaşayan Alman kadınları, tecavüze uğramaktansa bombalanmayı yeğlemiştir.⁶ Savaşın sonucunda kadınlar, yeni hayatlarını kurmak zorunda kalmış, sosyal normları da değişime uğramıştır.

Kadınlar, savaşın getirdiği zorunluluklar sonucu, toplumsal cinsiyet normlarını sorgulayarak kendi kimliklerini bulmaya çalışmıştır. Kadınların savaş sonrası döneme uyum sağlamaları, çoğu zaman çeşitli zorluklarla karşılaşmalarına neden olmuştur. Kadınlar savaşın yarattığı psikolojik travmalarla başa çıkmaya çalışmış, ama yaşadıkları zorluklar da sıklıkla göz ardı edilmiştir.

Sonuç olarak savaş ve kadın ilişkisi hem sofistike hem de çok yapılı olmuştur, savaş sadece erkeklerin değil, kadınların da yaşamlarını derinden etkileyen olgu olarak günümüze kadar gelmiştir. Kadınlar savaşın yıkıcı sonuçlarıyla başa çıkmaya çalışmış, toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinde de yeni yollar aramaya çalışmıştır.

Birinci Dünya Savaşı'nda ortalama altmış beş milyon asker görev almıştır, savaşın sonuçları incelendiğinde, savaşta ölenlerin çoğunun siviller olduğu görülmüştür.⁷ Sivil ölümlerine neden olan savaşlar, modern toplumda düşünülenin

⁵ Ö. Özdemir, 'Savaş ve Çatışmalarda Şiddetin Kurbanları Kadınlar'. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, cilt: 8, sayı: 39, Ağustos 2015, s. 313.

⁶ H. Erdemir, 'Nazilerin Kadın Politikaları ve Kadınların Tecrübeleri', *20. Yüzyılda Savaş ve Kadın* içinde, O. Yamaner (Ed.), Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul, 2016, s. 82.

⁷ T. İkiz, '20. Yüzyılın Başındaki Toplumsal Hareketliliğe Psikanalitik Bakış', *Savaş ve Psikoloji* içinde, G. T. Yurtdaş ve T. İkiz (Ed.), Hiper Yayın, İstanbul, 2018, s. 19.

aksine azalmamış, ciddi artış göstermiş, tüm insanlık için büyük sorun haline gelmiştir. Savaştan en fazla etkilenen gruplar; çocuklar, kadınlar aynı zamanda yaşlılar olmuştur, erkeklere kıyasla daha dezavantajlı toplumsal statüye sahip olan kadınlar, fırsatların kullanımı, kaynakların dağıtımı aynı zamanda hizmete erişim gibi konularda cinsiyet temelli ayrımcılığa daha fazla maruz kalmıştır.⁸

Şekil 1. Savaşta Ağlayan Kadınlar

Kaynak: www.etsy.com/ca/listing/468209631/1957-italian-women-crying-by-marvin, E. T: 29 Ekim 2024.

Savaş öncesi aynı zamanda sonrası dönemde, en fazla etkilenen gruplar kadınlar olduğu için, özellikle savaş döneminde işsizlik, açlık, hastalık, psikolojik baskı gibi etkenler de en çok kadınları etkilemiştir. Savaş sonrası dönemde çocuk bakımı erkekten daha çok kadınlara yüklenen sorumluluk haline gelmiş, kadınlar kendi yaşadıkları psikolojik travmaları aynı zamanda çocukların savaş sonrası travmaları ile de ilgilenmek zorunda bırakılmıştır. Savaşın kötü yüzü sadece işsizlik, açlık, hastalık,

⁸ Ö. S. Tulumtaş ve E. Şimşek, 'Göç ve Savaş Bağlamında Kadın Sağlığı'. *Afet ve Risk Dergisi*, cilt: 7, sayı: 2, Temmuz 2024, s. 341.

psikolojik baskı değil, aynı zamanda kadınlara uygulanan tecavüz vakaları olmuştur.⁹ Savaş sırasında tecavüze uğrayan kadınlarla yapılan çalışmada, tecavüz sonrasındaki dönemde somatoform bozukluk, depresyon, anksiyete, dissosiyasyon aynı zamanda posttravmatik stres bozukluğu görülmüştür.¹⁰

Şekil 2. Savaşta Kadınlar

Kaynak: www.irishtimes.com/politics/2023/12/14/gaza-and-ukraine-conflicts-cast-a-long-shadow-over-last-eu-summit-of-2023/, E. T: 29 Ekim 2024.

Savaşın kadınlar üzerindeki diğer psikolojik etkisi, aile üyelerinin savaşta hayatlarını kaybetmesi olmuştur. Aile bağlarının kopmasıyla, yalnızlık aynı zamanda kaygı uzun yas sürecine neden olmuştur. Kadınlar hem sevdiklerini kaybetmenin getirdiği yasla hem de kayıpların yarattığı duygusal yükü başa çıkmaya çalışmıştır.

⁹ B. Taner ve Z. Gökalp, 'Kadın ve Savaş: Sosyal Boyutta Bir Analiz'. *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, cilt:13, sayı:30, Ocak 2019, s. 20.

¹⁰ Ö. S. Tulumtaş ve E. Şimşek, 'Göç ve Savaş Bağlamında Kadın Sağlığı'. *Afet ve Risk Dergisi*, cilt: 7, sayı: 2, Temmuz 2024, s. 343.

Kadınların savaşta yaşadığı hem kaygı hem de geleceksizlik duygusu, günlük yaşamlarını zorlaştırmıştır. Savaşta yaşanan zorluklar, kadınların ruhsal durumunu olumsuz etkileyerek anksiyeteye yol açmıştır. Kadınların yaşadıkları kayıplar, savaş deneyimleri, sosyal destek eksikliği aynı zamanda savaş sonrası döneme uyum sağlama zorlukları, kadınlarda depresyonun ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Savaş, kadınların hayatında derin etkiler bırakan olgu olarak kalmıştır. Savaşın kadınlar üzerindeki psikolojik etkileri, sadece savaş süresince değil, uzun yıllar boyunca devam etmiştir. Savaşların sadece erkeklerin değil, kadınların da psikolojik sağlığını aynı zamanda fiziki sağlığını olumsuz yönde etkilediği görülmüştür.

1.2. Savaş Filmlerinde Kadının Temsili

Vittorio De Sica'nın *İki Kadın*'ında, Alain Resnais'in *Hiroşima Sevgilim*'inde, Roberto Rossellini'nin *Roma Açık Şehri*'nde aynı zamanda Alan Jay Pakula'nın *Sophie'nin Seçimi*'nde kadınların savaşta yaşadığı psikolojik sorunlar, aşağıda detaylı olarak ortaya çıkarılmıştır.

1.2.1. İki Kadın (Two Women)

Künye

Yönetmen | Vittorio De Sica

Yapımcı | Carlo Ponti

Yazar | Alberto Moravia

Senaryo | Vittorio De Sica, Cesare Zavattini

Görüntü Yönetmeni | Gabor Pogany

Kurgu | Adriana Novelli

Janr | Kurmaca

Yapım Yılı | 1960

Yapım Yeri | İtalya

Dil | İtalyanca

Renk | Siyah Beyaz

Sinopsis

II. Dünya Savaşı'nda, Cesira ile Rosetta, savaştan kaçmak amacıyla köylerine doğru yola çıkmıştır. Düşman askerleri, Cesira ile Rosetta'ya tecavüze kalktığında hem anne hem de kız savaşın acımasız yüzüyle karşı karşıya gelmiştir. Savaşın getirdiği zorluklarla mücadele eden Cesira'nın, Rosetta'yla olan ilişkisi giderek zayıflamıştır.

Şekil 3. İki Kadın

Kaynak: www.rottentomatoes.com/m/two_women, E. T: 29 Ekim 2024.

İki Kadın'daki Cesira'nın Savaşta Yaşadığı Psikolojik Sorunlar

Cesira anne olarak, Rosetta'yı savaştan korumaya çalışmış, ama savaşın acımasızlığı karşısında başarılı olamamıştır. Savaşın getirdiği gerek korku gerekse de kaygı Cesira'yı psikolojik olarak kötü etkilemiştir. Cesira'nın, Rosetta'yla savaşta yaşadığı tecavüz olayı gerek Cesira'nın gerekse de Rosetta'nın psikolojik olarak yabancılaşmasına neden olmuştur.

Savaştan dolayı yaşadıklarının sorumluluğunu kendinde arayan Cesira, derin suçluluk duygusuna kapılmıştır. Rosetta'yı koruyamadığına dair taşıdığı suçluluk duygusu, Cesira'nın psikolojisini kötü şekilde etkilediğinden dolayı, savaşın zorlukları karşısında yeterince güçlü olamadığı düşüncesine kapılmıştır.

Sığınak'taki Karaca ile İki Kadın'daki Cesira'nın yaşadıkları arasında derin ilişki olmuştur. Karaca travmasına bağlı olarak Cesira gibi, annelik duygusuyla savaşın ortasındaki çocuklarını korumaya çalışmış, ama her iki anne de savaşta başarısız olmuştur. Sığınak'taki Asya ile İki Kadın'daki Rosetta ise savaşın ortasında kalan iki çocuk olarak, savaşın gerçekleriyle çocuk yaşta yüzleşmek zorunda kalmıştır. Savaş travması Karaca'nın aynı zamanda Cesira'nın hayatını derinden sarstığından dolayı, iki kadın ortak psikolojik sorunlar yaşamıştır.

Şekil 4. Rosetta

Kaynak: www.blueprintreview.co.uk/2016/10/two-women/, E. T: 29 Ekim 2024.

Şekil 5. Asya

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

Sonuç olarak, İki Kadın’da savaşın kadınları nasıl dönüştürdüğü, aynı zamanda savaşın Cesira’nın hayatını nasıl etkilediği görülmüştür.¹¹ Cesira, savaşın kadın psikolojisi üzerindeki yıkıcı etkisini göstermiştir. Savaşta yaşadığı travmalar, Cesira’yı derin psikolojik yıkıma sürüklemesine rağmen, o hayatta kalma mücadelesini sürdürmeye devam etmiştir. Cesira’nın öyküsü, savaşın sadece fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik olarak da ne denli yıkıcı olabileceğini gözler önüne sermiştir. Savaşın getirdiği gerek korku gerekse de kaygı, Cesira’nın hayatını kabusla çevirmiş, özellikle annelik içgüdüleriyle hareket ettiği halde başarısız olması, onun psikolojik sorunlar yaşamasına neden olmuştur.

¹¹ F. McIntyre, ‘In Love and War: Vittorio De Sica’s Two Women ’, *Vittorio De Sica: Contemporary Perspectives* içinde, H. Curle ve S. Synder (Ed.), University of Toronto Press, Toronto, 2000, s. 251.

Savaşın insanlar üzerinde yarattığı travmaların, kadınların psikolojik sağlığını ne denli etkileyebileceği Cesira ile Karaca'nın travmaya bağlı olarak yaşadığı savaş deneyimi ile açığa çıkmıştır. Cesira ile Karaca'nın, savaşın şiddeti aynı zamanda acıları ile yüzleşmeleri, onları psikolojik olarak yıpratmış, ortak psikolojik sorunlar yaşamalarına neden olmuştur.

1.2.2. Hiroşima Sevgilim (Hiroshima Mon Amour)

Künye

Yönetmen | Alain Resnais

Yapımcı | Samy Halfon, Anatole Dauman

Yazar | Marguerite Duras

Görüntü Yönetmeni | Michio Takahashi, Sacha Vierny

Kurgu | Jasmine Chasney, Henri Colpi, Anne Sarraute

Janr | Kurmaca

Yapım Yılı | 1959

Yapım Yeri | Fransa, Japonya

Dil | Fransızca

Renk | Siyah Beyaz

Sinopsis

Elle, savaş sırasında Alman askerle sevgili olduktan sonra onu çatışmada kaybetmiştir. Sevgilisini kaybetmiş olmasının travmasıyla, ailesinin durumu öğrenmesi üzerine utanç verici olay yaşadığı düşünülerek mahzene kapatılmıştır. Yıllarca mahzende kalarak sokaktan, hayattan aynı zamanda her şeyden mahrum edilmiştir. Bazı zamanlarda odasına geri getirilse de geçirdiği ataklar yüzünden geri mahzene kapatılmıştır.¹² Elle, II. Dünya Savaşı sonrasında Hiroşima'da Japon mimarlarla aşk yaşamıştır. Hiroşima Sevgilim'deki aşk, Elle'nin yaşadığı travmalarla başa çıkma çabasında umut ışığı olarak sunulmuş, ama bu aşk geçmişin kötü duygularını asla yok etmemiştir.

¹² N. İnci, 'II. Dünya Savaşı'nın Yıkımı Üzerinden Sinemada Rüya ve Gerçek: Hiroşima Sevgilim'in Psikanalitik Kuram Açısından İncelenmesi'. *İletişim Çalışmaları Dergisi*, cilt: 7, sayı: 1, Ocak 2021, s. 154.

Şekil 6. Hiroşima Sevgilim

Kaynak: www.sineblog.org/hiroshima-mon-amour-unutmak-uzerine-bir-film/, E. T: 29 Ekim 2024.

Hiroşima Sevgilim'deki Elle'nin Savaşta Yaşadığı Psikolojik Sorunlar

Hiroşima Sevgilim'de karakterlerin travmatik deneyimleri, Hiroşima ile Nevers şehirlerinin belleğine bağlanmıştır. Savaş aynı zamanda atom bombası gibi insanlık tarihinin yıkıcı deneyimleri karakterlerin travmalarının yıkıcı etkileriyle meydana gelmiştir.¹³ Elle hem Hiroşima'daki atom bombasının hem de kendi geçmişinde yaşadığı savaş travmasının derin etkilerini taşımıştır. Savaşta yaşadığı travmalar, onun ruh sağlığında derin yaralar açmıştır. Hem hafıza hem de unutma arasında gidip gelen Elle, yaşadığı travmayı tam olarak hatırlamak istemezken, aynı zamanda unutmanın da olanaksızlığını yaşamıştır.

¹³ Y. Doğan 'Alain Resnais Sinemasında Modernite Eleştirisinin Uzamsal İzleri, Zaman ve Bellekten Arta Kalan: Geçen Yıl Marienbad'da ve Hiroşima Sevgilim'. *Sine Filozofi Dergisi*, sayı: özel sayı, Nisan 2020, s. 450.

Savaşın yarattığı yıkım karşısında kendini suçlu hisseden Elle, özellikle Alman askerle yaşadığı aşkın, savaşın ortasında ihanet olarak algılanmasıyla duygusal çatışma yaşamıştır. Elle'nin savaştaki kaybı sonrasında anne karnını temsil eden mahzene kapatılması, neredeyse hem bebeklik dönemine hem de oral dönemine dönüş yapacak kadar gelişimsel geriliğe uğraması, aslında onun derinlere gömülen kimliği olmuştur.¹⁴

Hiroşima Sevgilim'de, Elle'nin mahzende yaşadığı sosyal izolasyonun, Sığınak'taki Karaca'nın travmasına bağlı olarak savaş sığınağında yaşadığı sosyal izolasyonla benzerliği oldukça önemli olmuştur. Karaca travmasında, savaştan korunmak amacıyla evlerinin altındaki sığınağa girmiş, Elle gibi sosyal izolasyon yaşamıştır.

Şekil 7. Karaca

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

¹⁴ N. İnci, 'II. Dünya Savaşı'nın Yıkımı Üzerinden Sinemada Rüya ve Gerçek: Hiroşima Sevgilim'in Psikanalitik Kuram Açısından İncelenmesi'. *İletişim Çalışmaları Dergisi*, cilt: 7, sayı: 1, Ocak 2021, s. 161.

Sonuç olarak, Hiroşima Sevgilim’de, Elle’nin yaşadığı travmalar, savaşın özellikle Hiroşima’ya atılan atom bombasının getirdiği yıkımın psikolojik aynı zamanda fiziksel etkileriyle doğrudan ilişkili olmuştur. Elle hem Hiroşima’daki atom bombası felaketiyle hem de kendi geçmişindeki savaş deneyimleriyle sürekli yüzleşmek zorunda kalmıştır. Elle’nin psikolojik durumu, savaşın yarattığı yıkımın aynı zamanda travmanın kadın ruhu üzerindeki kalıcı etkilerini anlamamıza olanak sağlamıştır.

Hiroşima Sevgilim’de, Elle’nin hafızası geçmişte yaşadığı korkunç deneyimlere dair kesintili aynı zamanda dağılmış şekilde açığa çıkmıştır. Elle, Hiroşima’da atom bombasının etkilerini, kaybettiği sevgilisini aynı zamanda kendi geçmişini hatırlamamak için sürekli çaba içinde olmasına rağmen, psikolojik travmaların unutulmasının imkansızlığıyla yüzleşmiştir. Elle için hatırlamak, acı verici ağır yük olmuş, unutmak da mümkün olmamıştır, çünkü psikolojik travmalar onun kimliğinde aynı zamanda varoluşunda derin etkiler bırakmıştır.

Hiroşima Sevgilim’de, Elle’nin yaşadığı psikolojik travmaların başında, savaşın yol açtığı suçluluk duygusu gelmiştir. Alman askerle yaşadığı aşkın, savaş sırasında ihanet olarak algılanması, Elle’nin içsel çatışma yaşamasına neden olmuştur. Elle’nin çatışması, savaşın bireyler üzerinde yarattığı moral aynı zamanda etik ikilemlerle derinleşmiştir. Savaşın kadınlar üzerindeki travmatik etkilerinin yanı sıra, Elle’nin yaşadığı suçluluk duygusu, insanlık için ortak acı haline gelmiştir. Elle’nin geçmişiyle yüzleşmesi, onun sadece kurban olmadığını, aynı zamanda savaşın zorunlu kıldığı seçimlere yanı sıra bu seçimlerin getirdiği duygusal bedellere katlanmak zorunda olduğunu göstermiştir.

Hiroşima Sevgilim’de, Elle’nin mahzene kapatılması, onun bebeklik dönemine aynı zamanda oral dönemine dönüşünü simgelemiştir. Elle’nin mahzene kapatılması hem dış dünyadan hem de içsel dünyasından kopmasının simgesi olmuş, savaşın onu nasıl derinden etkilediğini gözler önüne sermiştir.

Elle’nin mahzende yaşadığı izolasyon, başkaca önemli paralellik kurmuş, Karaca’nın travmasına bağlı olarak sığınakta yaşadığı sosyal izolasyonla benzerlik göstermiştir. Karaca da savaşın getirdiği korkuyla aynı zamanda savaştan korunmak amacıyla evinin altındaki sığınağa kapanmıştır. Sığınakta yaşadığı yalnızlık, sosyal

izolasyon aynı zamanda duygusal çöküş, Elle'nin savaş sonrası deneyimlerinin simgesel yansıması olmuştur.

1.2.3. Roma, Açık Şehir (Rome, Open City)

Künye

Yönetmen | Roberto Rossellini

Yapımcı | Roberto Rossellini, Giuseppe Amato, Ferruccio De Martino

Yazar | Roberto Rossellini, Federico Fellini, Sergio Amidei

Görüntü Yönetmeni | Ubaldo Arata

Kurgu | Eraldo Da Roma

Janr | Kurmaca

Yapım Yılı | 1945

Yapım Yeri | İtalya

Dil | İtalyanca, Almanca

Renk | Siyah Beyaz

Sinopsis

Nazi subayları, Roma'daki G. Manfredi'nin peşine düşmüştür. Babası ölen Pina, kendisi de direnişçi olan Francesco ile evliliğin arifesine gelmiştir. Şehrin başka semtinde de rahip Don Pietro direniş güçlerine destek olmak için bağış kampanyası yürütmeye başlamıştır. Marcello de, arkadaşlarıyla şehrin bazı sokaklarına barikatlar kurmuş, işgalci güçlerle mücadele etmiştir. Giorgio ile Don Pietro kısa süre sonra Naziler tarafından yakalanmıştır. Nazilerin direnişçilerin üssü konumunda olan apartmanı basmasıyla, Francesco yakalanmamak için kaçmış, onun peşi sıra sürüklenen Pina da Nazi askerleri tarafından öldürülmüştür. Giorgio hapiste çok ağır işkencelerden geçirilmiş, Don Pietro da genç arkadaşlarının gözleri önünde vurulmuştur.¹⁵

¹⁵ J. Clarke, *Sinema Akımları*, Kalkedon Yayıncılık, İstanbul, 2012, s. 46.

Şekil 8. Roma, Açık Şehir

Kaynak: www.visitstockholm.com/events/rossellini-retrospective-roma-citta-aperta/2024-02-22/1800/2000/, E. T: 29 Ekim 2024.

Roma, Açık Şehir’de Pina’nın Savaşta Yaşadığı Psikolojik Sorunlar

Pina’nın sürekli olarak yaşadığı yakalanma korkusu, sevgilisi Manfredi’nin hayatı için duyduğu derin endişe aynı zamanda savaşın getirdiği geleceksizlik Pina’yı sürekli olarak hem gerilim hem de stres altında yaşamaya zorlamıştır. Pina’nın uyku düzeni bozulmuş, konsantrasyonu düşmüş aynı zamanda genel olarak yaşam kalitesi kötüleşmiştir.

Pina, savaşın getirdiği zorluklar karşısında kendini çaresiz hissederek, umutsuzluğa kapılmıştır. Savaşın içinde sıkışıp kalmış olması, Pina’nın özgüvenini zedeleyerek, geleceğe dair umutlarını yok etmiştir. Hem sevgilisini saklaması hem de direniş hareketine destek olması, Pina’ya büyük sorumluluklar yüklemiştir.

Sığınak’taki Karaca ile Roma, Açık Şehir’deki Pina’nın savaşta yaşadıkları hemen hemen benzer şekilde olmuştur. Karaca’nın travmasına bağlı olarak Pina gibi, savaştan dolayı uyku düzeni bozulmuş, yaşadıkları savaş travmaları

konsantrasyonlarını düşürmüş aynı zamanda savaşın acımasızlığı her iki kadının da yaşam kalitesini olumsuz etkilemiştir.

Sonuç olarak, Roma, Açık Şehir'deki Pina, savaşın kadınlar üzerindeki psikolojik etkilerini çarpıcı şekilde gözler önüne sermiştir. Roma, Açık Şehir'de, savaşın sadece fiziksel değil hem duygusal hem de psikolojik olarak da yıkıcı etkisinin olduğu Pina'nın yaşadığı sorunlar aracılığıyla seyirciye gösterilmiştir. Roma, Açık Şehir'deki Pina ile Sığınak'taki Karaca'nın travmasına bağlı olarak savaşın psikolojik etkilerinden benzer şekilde etkilenmeleri, savaşın kadınlar üzerindeki derin aynı zamanda yıkıcı etkilerini ortaya koymuştur. Hem Pina hem de Karaca savaşın acımasızlığından kaynaklanan travmalarla yüzleşmiş, hayatlarının kontrolünü kaybetmiş aynı zamanda psikolojik açıdan büyük tükenmişlik yaşamıştır.

Savaş, her iki kadının hem fiziksel hem de psikolojik yönden ciddi çöküş yaşamasına neden olmuştur. Pina'nın, sevgilisi Manfredi'yi saklamak aynı zamanda direnişe katılmak gibi büyük sorumluluklarla karşı karşıya kalması, onun hem kişisel hem de duygusal sınırlarını zorlamıştır.

Roma, Açık Şehir'deki Pina ile Sığınak'taki Karaca'nın benzer yaşadığı psikolojik sorunlar, savaşın kadınları nasıl etkilediğini aynı zamanda onları nasıl geleceksizlik içinde yaşamaya zorladığını göstermiştir. Hem bireysel hem de toplumsal düzeyde savaşın yol açtığı travmalar, kadınların psikolojik sağlıklarını derinden etkilemiş, onların yaşam kalitesini aynı zamanda özgüvenlerini yok etmiştir.

Pina ile Karaca'nın yaşadığı psikolojik travmalar, savaşın sadece fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik düzeyde de tahrip edici etkilerini göstermiştir. Pina ile Karaca, savaşın acımasız koşullarında insanın en temel psikolojik ihtiyaçlarının nasıl zedelendiğini aynı zamanda buna karşı verilen tepkilerin ne kadar yıkıcı olabileceğini somut şekilde gözler önüne sermiştir.

1.2.4. Sophie'nin Seçimi (Sophie's Choice)

Künye

Yönetmen | Alan Jay Pakula

Yapımcı | Alan J. Pakula, Keith Barish, William C. Gerrity, Martin Starger

Yazar | William Styron

Senaryo | Alan Jay Pakula

Görüntü Yönetmeni | Nestor Almendros

Kurgu | Evann Lottman

Janr | Kurmaca

Yapım Yılı | 1982

Yapım Yeri | Amerika

Dil | İngilizce

Renk | Renkli

Sinopsis

Brooklyn'de yaşayan Stingo, hayatına giren Polonyalı Sophie ile sevgilisi Nathan'la yakın arkadaşlık kurmuştur. Sophie'nin kolundaki sayı dövmesi, Stingo'nun merakını uyandırmış, Sophie'nin Auschwitz toplama kampında yaşadığı dehşet verici deneyimleri öğrenmesine neden olmuştur.

Şekil 9. Sophie'nin Seçimi

Kaynak: www.faroutmagazine.co.uk/story-behind-the-iconic-sophies-choice-scene/, E. T: 29 Ekim 2024.

Sophie'nin Seçimi'nde Sophie'nin Savaşta Yaşadığı Psikolojik Sorunlar

Sophie'nin Auschwitz'te yapmak zorunda kaldığı seçim, hayatının geri kalanında taşıdığı en ağır yük olmuştur. Suçluluk duygusu, Sophie'nin hem kendisini affetmesini hem de sağlıklı yaşam sürmesini engellemiştir. Sophie'nin yaşadığı savaş deneyimi, onun PTSD yaşamasına neden olmuştur.

Kabuslar, anksiyete, sürekli olarak geçmişi tekrar yaşama gibi psikolojik sorunlar Sophie'nin hayatını olumsuz etkilemiştir. Psikolojik sorunlar ayrıca Sophie'nin günlük yaşamına uyum sağlamasını zorlaştırmış, onun sosyal ilişkilerinin zayıflamasına neden olmuştur.

Sophie'nin savaşta yaşadıkları hem kendine olan güvenini sarsmış hem de kimlik duygusunu kaybetmesine sebep olmuştur. Savaşta insanlıktan uzaklaştırılmış varlık olarak görülmesi, onun kimlik bütünlüğünün zayıflamasına yol açmıştır. Savaş sonrası dönemde de bu kimlik arayışı devam etmiş, Sophie'nin hayatının merkezinde yer almıştır.

Karaca travmasına bağlı olarak, Sophie gibi, savaştan dolayı psikolojisi bozulmuş, yaşadıkları travmadan dolayı kaygı düzeyleri artmış aynı zamanda savaşın ortasında kalan iki kadın olarak hemen hemen ortak psikolojik sorunları deneyimlemiştir.

şekil 10. Sophie Ağlıyor

Kaynak: www.faroutmagazine.co.uk/story-behind-the-iconic-sophies-choice-scene/, E. T: 29 Ekim 2024.

Şekil 11. Karaca Ağlıyor

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

Sonuç olarak, Sophie'nin Seçimi'nde, Sophie'nin savaş sırasında yaşadığı travmalar, onun psikolojik yapısında derin izler bırakmış aynı zamanda yaşamının geri kalanında ciddi zorluklarla karşılaşmasına neden olmuştur. Auschwitz'te, çocukları arasında yaptığı seçimin yarattığı suçluluk duygusu Sophie'nin kendine olan güvenini sarsmış aynı zamanda kimlik duygusunu kaybetmesine yol açmıştır. Savaşın yarattığı psikolojik travmalar, Sophie'nin savaş travması yaşamasına neden olmuş, kabuslar, anksiyete, geçmişi sürekli olarak tekrar yaşama gibi durumlar, onun günlük yaşamını olumsuz etkilemiştir.

Karaca ile Sophie benzer travmatik deneyimleri paylaşmış, savaşın acımasız doğasıyla aynı zamanda yol açtığı travmalarla başa çıkmakta zorlanmıştır. İki kadın karakter, savaşın hem bireysel hem de toplumsal düzeydeki etkilerini, psikolojik aynı zamanda duygusal açıdan derin şekilde deneyimlemiştir.

Hem Sophie'nin hem de Karaca'nın yaşadığı travmalar, savaşın yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik etkilerinin de altını çizmiştir. Savaşın acımasızlığı, sadece insanların hayatta kalma mücadelesini değil, aynı zamanda psikolojik sağlıklarını da sarsmıştır.

2. SIĞINAK FİLMİNİN YAPIM SÜRECİ

Sığınak'ın hem yapım öncesi süreci hem yapım süreci hem de yapım sonrası süreci aşağıda detaylı olarak değerlendirilmiştir.

2.1. Sığınak Filmi Yapım Öncesi

Sığınak'ın yapım öncesi, Sinopsis, Tretman, Senaryo, Çekim Senaryosu, Oyuncular, Mekanlar, Provalar, Yapım Ekibi, Ekipman Listesi, Bütçe, Takvim aynı zamanda İzin gibi alt başlıklarla aşağıda detaylı olarak değerlendirilmiştir.

2.1.1. Sinopsis

Modern oda. Odanın ne odası olup olmadığı belli değildir. REHA, KARACA ve ASYA sirenle birlikte, odada hazırlık yaparlar. Kendi özel eşyalarını (özel eşya, radyo, gaz lambası, giysi, oyuncak, silah, gıda, su) alarak acele odadan çıkarlar. KARACA sığınağa sığınmadan önce ilacını da alır.

REHA, KARACA ve ASYA, sığınaktaki güvenliği sağlamaya çalışırken kendi aralarındaki çatışmalar da başlar. Sığınanın hem eski hem de karanlık atmosferi, gerilim dolu ortama dönüşür. ASYA evde kalan güvercinini merak ederken, KARACA, REHA'ya savaşa katılması gerektiğini söyler. REHA pek oralı olmayıp, radyoyu açar. Radyodaki habere göre: Diplomatik görüşmeler başarısız olduğundan dolayı savaş başlamış, sivillere sığınaktan çıkmamaları önerilir. KARACA, REHA'yı savaşa katılmadığından dolayı korkaklıkla suçlar.

REHA, KARACA ve ASYA patates yer. KARACA ilacını içerken, ASYA bomba seslerinden korktuğu için yemek yemeyi istemez. KARACA onu sakinleştirmeye çalışırken yabancı ADAM sığınanın kapısına gelerek ekmekle su ister. REHA yiyeceklerinin kendilerine bile zor yeteceğini söyleyip ADAM'ı geri gönderir. ASYA üşüdüğünden dolayı KARACA, REHA'dan eve gidip yorgan getirmesini ister. REHA doğru zaman olmadığını söylediğinde KARACA ile tartışır. ASYA ise babasından evde kalan güvercinini ister. REHA, KARACA ile geçen gergin konuşmadan sonra sığınanın kapısını vurup sığınaktan çıkar.

O gecenin sonuna doğru KARACA ve ASYA, bomba seslerinden dolayı korkuyla uykularından uyanırlar. KARACA, ASYA'ya sarılıp onun korkusunu gidermeye çalışırken, REHA'nın sığınakta olmadığını görür. KARACA, REHA ile ilgili kaygılanmaya başladığında REHA yorganla sığınağa girer.

REHA radyoyu kurcalarken, ASYA hem yorgun görünür hem de öksürür. KARACA kızına soğuk pansuman yapar. Radyodaki habere göre: Düşman uçakları hastaneyi bombalamıştır. KARACA kızına ilaç bulmak amacıyla sığınaktan çıkmak istediğinde, REHA tehlikeli olduğunu söyleyip, onu durdurmaya çalışır. REHA ile KARACA arasında yine tartışma yaşanır, KARACA gergin ruh haliyle, yanlarında getirdikleri silahla REHA'yı bacağından vurur. O Gece boyunca ASYA baygın yatarken, KARACA onlardan kopuk, içine kapanır. REHA, KARACA'ya kurşunun bacağını sıyırıp geçtiğini, ilaçlarını aksatmadan kullanması gerektiğini söyler.

KARACA uyandığında ASYA ile sığınakta yalnız olduklarını görür. REHA hala ortalıkta yoktur. KARACA kaygılanmaya başlar, ilacını içerken geriye sadece çok az ilacının kaldığını görür. REHA o sırada güvercinle sığınağa girer.

KARACA somun ekmeğini yorgun ASYA'ya yedirirken, REHA da ekmeği yemek ister, ama KARACA, REHA'nın savaşa katılmadığından dolayı ekmeği yiyemeyeceğini söyler. REHA yıllarca sakladığı sırrını KARACA'ya söylemek zorunda kalır.

ASYA sırtı dönük uyumaktayken öksürüğü duyulur. Hem REHA hem de KARACA yorgun düşer. KARACA, REHA'yı korkaklıkla suçladığı için vicdan azabı çekip ara ara REHA'ya bakar ama REHA, KARACA'nın yüzüne bakmaz. REHA, radyosunu açar. Radyodaki habere göre: Düşman askerleri, beyaz bayrak taşıyan kadını, çocuğunun gözleri önünde vurmuştur.

ASYA ve KARACA uyumakta, ikisi de yorgundur. Sığınak düşman askerleri tarafından kuşatılır. TEĞMEN, daha önce ekmek istemeye gelen ADAM ile birlikte sığınağa girer. TEĞMEN, REHA'dan ekmek ister, ekmeği yerken boğazına kaçar. TEĞMEN'in nefes nefese kalması üzerine KARACA'nın sanrısı başlar: TEĞMEN sığınaktaki herkesi vurur. KARACA'nın sanrısı yavaş yavaş bitmeye başlayınca kendine gelir. TEĞMEN'in öksürüğü artık geçer. REHA, KARACA'yı korumaya çalışırken TEĞMEN ASKER'lere bakıp REHA ve ASYA'nın sığınaktan çıkarılması

emrini verir. REHA, TEĞMEN'in kimseyi öldürmemesini istediğinden dolayı çıkmak zorunda kalır. O sırada sığınağın ışığı giderek sığınak karanlığa gömülür. Karanlık yerini KARACA'nın ne olduğu belli olmayan odadaki silüetine bırakır. Oda, KARACA'nın sığınağa inmeden önceki odasıdır. Odadaki yatakta, KARACA sığınağa inmeden önce giydiğı giysiyle uyur. DOKTOR odanın kapısını açıp içeri girince KARACA hemen gözlerini açar. KARACA, DOKTOR'a bakıp tekrar uykusuna dalar.

2.1.2. Tretman

1. ODA

İÇ - GÜNDÜZ

Modern oda. Mobilyalar olmasına rağmen odanın ne odası olduğu belli değildir. Pablo Picasso'nun Güvercinli Çocuk tablosu odanın duvarında asılıdır. REHA (30), KARACA (26) ve ASYA (10) sığınakta kendilerine lazım olacak bazı şeyleri (özel eşya, radyo, gaz lambası, giysi, oyuncak, silah, gıda, su) siyah çantaya koyar. KARACA, daha sonra antidepresanını çantasına koyar. Sığınağa sığınmak üzere herkes odadan çıkar.

2. SİĞİNAK

İÇ - GECE

Sığınak son derece soğuktur. Sığınağın kapısı eski olduğundan sağlam durmaz. Sığınağa güneş girmemesine rağmen ışık az da olsa sığınağı aydınlatır. ASYA sığınağın köşesinde oyuncağıyla konuşur. KARACA, ASYA'nın yatağını hazırlar. ASYA yatağına girdiğinde oyuncağını göğsüne koyarak uyur. REHA haberleri öğrenmek için masadaki eski radyoyu açar ama radyo sığınakta cızırtılı sesler çıkarır. REHA, radyodaki haberi duyduktan sonra radyoyu kapatıp sessizce kalır. KARACA sığınağın beton zeminindeki yatağına girer.

3. SİĞİNAK

İÇ - GÜN

REHA, KARACA ve ASYA patates yer. KARACA, daha sonra antidepresanını içer. ASYA bomba seslerinin daha da artması üzerine patates yemeyi bırakır. KARACA, ASYA'yı kucaklar. ASYA soğuk olduğundan dolayı üşür. O sırada sığınağın kapısına ADAM (20) vurduğunda sığınaktaki herkes korkar. REHA sığınaktakilere sus işareti yapar. REHA kapıda sadece ADAM'ın olduğunu görünce sığınağın kapısını açar. ADAM, REHA'dan ekmek ile su ister, ama alamaz daha sonra kötü kötü baktıktan sonra sığınağın kapısından uzaklaşır. KARACA ile REHA arasında gerilim dolu konuşma geçer.

4. SIĞINAK

İÇ - GECE

Gece yarısı KARACA ve ASYA bombardıman seslerine uyanırlar. KARACA hemen ASYA'yı kucaklar. REHA yorganla sığınağa girer. KARACA şaşkındır. ASYA, REHA'ya doğru koşar. REHA getirdiği yorganı ASYA'nın üzerine örter. ASYA uyuduğunda KARACA, REHA'ya bakar. REHA, sessizliğini korur.

5. SIĞINAK

İÇ - GÜN

REHA radyoyu kurcalar. ASYA hem hastadır hem de öksürür. KARACA, ASYA'ya soğuk pansuman yapar. KARACA çaresizdir. Radyo haberi duyulur. KARACA radyo haberinden sonra ayağa kalkarak sığınağın kapısına doğru yürür. REHA, KARACA'ya engel olmaya çalışır. KARACA yorgana sakladığı silahı bulur. REHA, KARACA'dan silahı almaya çalışırken silah patlar. KARACA, REHA'yı bacağından vurduktan sonra dehşetle olduğu yerde kalır.

6. SIĞINAK

İÇ - GÜN

KARACA ile ASYA sığınakta yalnızdır. REHA hala sığınakta yoktur. ASYA hasta olmasına rağmen KARACA'ya soru sorar. KARACA kaygısını gidermek amacıyla antidepresanını içer. REHA sığınağın kapısını açarak kafesteki beyaz güvercinle sığınağa girer. ASYA güvercinin sesini duyar duymaz ona doğru koşar.

7. SIĞINAK

İÇ - GÜN

KARACA, somun ekmeği ASYA'ya yedirir. KARACA masadaki kuru ekmeğe uzandığı sırada REHA da ekmeğe uzanır. KARACA, REHA'ya ters bakar. REHA, KARACA'yı sığınağın köşesine doğru çeker. ASYA bu konuşmaları duymaz, ama KARACA heykel gibi olduğu yerde kalır.

8. SİĞİNAK

İÇ - GÜN

REHA da KARACA da yorgundur. KARACA, REHA'yı korkaklıkla suçladığından dolayı vicdan azabıyla ara ara ona bakar. REHA, KARACA'ya bakmaz. REHA, KARACA'ya bakmadan konuşmasına devam eder. KARACA masadaki matara gibi şeyi kirli bardağa boşaltarak son kalan antidepresanını içer. REHA radyoyu açar, radyodan spikerin sesi gelmeye başlar. REHA ile KARACA radyo haberinden sonra ölüm sessizliğine gömülür.

9. SİĞİNAK

İÇ - GÜN

Sığınağın kapısı vurulur. ASYA ve KARACA uyanır. REHA ile KARACA o an yıkılır. REHA, düşman askerleri kapıyı açmasın diye uğraşır ama kapı kırılır. TEĞMEN (40), iki ASKER ile (21) sığınağa girer. ADAM da sığınağa girince REHA adamın muhbirlik yaptığını öğrenir. REHA, KARACA ve ASYA'ya siper olur. TEĞMEN masadaki ekmeği görür. REHA ekmeği verir. TEĞMEN ekmeği yediği sırada boğazına ekmek kaçar. KARACA sanrı görür.

10. SANRI

İÇ - GÜN

TEĞMEN derin derin öksürür. ASKER hemlich manevrası yaptıktan sonra TEĞMEN az da olsa kendine gelir. TEĞMEN daha sonra KARACA'ya bakınca REHA hemen KARACA'ya siper olur. TEĞMEN, REHA'yı göğsünden vurur. TEĞMEN ASYA'yı vurur. TEĞMEN KARACA'yı vurur.

11. SİĞİNAK

İÇ - GÜN

KARACA'nın sanrısı biter. REHA, ASYA ile sığınaktan çıkar. Sığınakta sadece TEĞMEN ile KARACA kalır. TEĞMEN, KARACA'nın üzerine doğru gider. Sığınak karanlığa gömülür.

Modern oda. Mobilyalı odanın psikiyatri kliniğindeki hasta odası olduğu ortaya çıkar. KARACA sığınağa sığınmadan önceki giysisiyle yatakta yatar. DOKTOR (36) odanın kapısını açarak odaya girince KARACA gözlerini açar. DOKTOR, KARACA'nın masadaki dosyasına göz atıp odadan çıkar. KARACA uyumaya devam eder.

2.1.3. Senaryo

1. ODA

İÇ - GÜNDÜZ

SİREN SESİ.

Modern oda. Mobilyalar olmasına rağmen odanın ne odası olduğu belli değildir. Pablo Picasso'nun Güvercinli Çocuk tablosu odanın duvarında asılıdır. REHA (30), KARACA (26) ve ASYA (10) sığınakta kendilerine lazım olacak bazı şeyleri (özel eşya, radyo, gaz lambası, giysi, oyuncak, silah, gıda, su) siyah çantaya koyar.

ASYA

Anne kaç gün kalacağız sığınakta?

KARACA

Tatlım henüz ne kadar süre kalacağımızı bilmiyorum.

REHA

Haydi acele edin. Antidepresanımı aldın mı?

KARACA

Aaa iyi dedin az daha unuttuyordum.

ASYA

Baba güvercinim.

REHA küçük kızını duymaz. Sığınağa sığınmak üzere herkes odadan çıkar.

ASYA sığınağın köşesinde oyuncakıyla konuşur.

ASYA

Güvercinim acıkmıştır şimdi.

KARACA, ASYA'nın yatağını hazırlar.

KARACA

Gel yat hadi anneciğim.

ASYA yatağına girdiğinde oyuncakını göğsüne koyarak uyur.

KARACA

Biz de buraya kıvrılırsınız artık.

REHA haberleri öğrenmek için masadaki eski radyoyu açar ama radyo sığınakta cızırtılı sesler çıkarır.

RADYO FREKANS SESİ.

REHA

Hah, oldu.

RADYO SPİKERİ

İki ÷lke arasındaki diplomatik görüşmeler başarısız sonuçlandığından dolayı savaş başladı. Şehirlerde çatışmalar devam ediyor. Henüz resmi açıklama yapılmamış olmasına rağmen, sığınaklarda kalmanızı öneriyoruz. Yeni gelişmeler olduğunda sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz.

REHA, radyodaki haberi duyduktan sonra radyoyu kapatır.

KARACA

Sen de savaşa katılmalıydın. Savaş sığınaklarda değil cephelerde kazanılır.

REHA

İnsan öldüremem diyorum sana. Yapamam. Gözlerine bakarak insan vuramam.

KARACA

Sığınakta, korkak fare gibi saklanmaya devam et o zaman.

REHA sessizce kalır. KARACA sığınağın beton zeminindeki yatağına girer.

BOMBARDIMAN SESİ.

REHA, KARACA ve ASYA patates yerler. KARACA, daha sonra antidepresanını içer. ASYA bomba seslerinin daha da artması üzerine patates yemeyi bırakır.

KARACA

Neden bıraktın tatlım, yemen lazım yoksa
güçsüz düşersin.

ASYA

Canım istemiyor. Bu sesler ne zaman
bitecek?

KARACA, küçük kızı ASYA'yı kucaklar.

KARACA

Yakında. Korkma ben buradayım. Seni asla
bırakmam, asla.

ASYA sığınak soğuk olduğundan dolayı üşür.

KARACA

Üşüdün mü?

ASYA

Evet.

KARACA

İnşallah hasta olmazsın.

O sırada sığınağın kapısına ADAM (20) vurduğunda sığınaktaki herkes korkar.

SIĞINAK KAPI SESİ.

KARACA

Kim bu şimdi?

ASYA

Kim geldi anne?

REHA sus işareti yapar.

REHA

Sakin olun. Ses çıkarmayın.

REHA kapıda sadece ADAM'ın olduğunu gördükten sonra sığınağın kapısını açar.

SIĞINAK KAPI SESİ.

REHA

Ne istiyorsun kardeşim?

ADAM

Biraz ekmek ile su.

REHA

Ekmeğimiz az, savaş devam ederse bize bile zor yeter.

ADAM, REHA'ya kötü kötü baktıktan sonra sığınağın kapısından uzaklaşır.

AYAK SESİ.

REHA

Gitti tamam, panik yapacak durum şey yok.

ASYA

Çok üşüyorum anne.

KARACA, REHA'ya bakar.

KARACA

Evden yorgan getir yoksa çocuk hasta olacak.

ASYA

Güvercinimi de getir baba.

REHA

Çıkmak için doğru zaman değil kızım.

KARACA masada oturan REHA'ya bakar.

KARACA

Doğru zamanmış. Hah. Korkaksın işte korkak.

REHA sığınacağın kapısını çarparak çıkar.

SIĞINAK KAPISI SESİ.

KARACA

Her zamanki gibi sıkıştığında kaç.

BOMBARDİMAN SESİ.

Gece yarısı KARACA ve ASYA düşman uçaklarının bombardıman seslerine uyanır. KARACA hemen ASYA'yı kucaklar.

KARACA

Tamam, yanındayım.

ASYA

Babam hala gelmemiş.

REHA yorganla sığınağa girer. KARACA şaşkındır. ASYA, REHA'ya doğru koşar.

ASYA

Baba güvercinim nerede?

REHA

Bombardımandan dolayı sadece yorganı almaya zamanım oldu. Güvercini alamadım. Şimdi gel, yat, hadi.

ASYA yatağına girer. REHA getirdiği yorganı ASYA'nın üzerine örter. ASYA uyuduğunda KARACA, REHA'ya bakar.

RADYO FREKANS SESİ.

REHA radyoyu kurcalar. ASYA hem hastadır hem de öksürür. KARACA, kızı ASYA'ya soğuk pansuman yapar.

KARACA

Birazdan ateşin düşer anneciğim.

KARACA çaresiz.

KARACA

Allah'ım yardım et kızıma, daha da kötüleşmesin.

Radyo haberi duyulur.

RADYO SPİKERİ

Düşman savaş uçakları hastaneyi bombaladı. En az 500 masum insan hayatını kaybetti.

RADYONUN SESİ KAYBOLUR.

KARACA radyo haberinden sonra ayağa kalkarak sığınağın kapısına doğru yürür. REHA, KARACA'ya engel olmaya çalışır.

REHA

Nereye?

KARACA

Kızıma ilaç bulacağım. Başka türlü bu çocuk iyileşmeyecek.

REHA

Delirdin mi sen? Radyo haberini duydun.
Çıkamazsın dışarıya.

KARACA

Çocuğum hasta. Lanet olsun kısıldık kaldık buraya. Delirdim evet, şeytan diyor al şu silahı beynine sık.

KARACA yatağın altına sakladığı silahı bulur.

REHA

Bırak o silahı. Bırak dedim.

REHA, KARACA'dan silahı almaya çalışırken silah patlar.

TABANCA SESİ.

KARACA, REHA'yı bacağından vurur.

REHA

Ahhh.

KARACA ben ne yaptım der gibi dehşetle bakar.

REHA

Tamam, iyiyim.

İyiyim dedim, sıyırdı sadece.

KARACA suskun.

REHA

Antidepresanlarını içiyor musun?

Hastalığın sanki tekrarladı?

KARACA sessiz.

BOMBARDIMAN SESİ.

KARACA ile ASYA sığınakta yalnızdır. REHA hala sığınakta yoktur. ASYA hasta olmasına rağmen KARACA'ya soru sorar.

ASYA

Babam neden hala gelmedi anne?

KARACA

Belki savaşa katıldı canım.

KARACA kaygısını gidermek için antidepresanını içer.

KARACA

Kahretsin sadece 10 günlük kalmış.

SİĞINAK KAPI SESİ.

REHA sığınanın kapısını açarak kafesteki beyaz güvercinle sığınağa girer. ASYA güvercinin sesini duyar duymaz ona doğru koşar.

GÜVERCİN SESİ.

ASYA

Güvercinim.

KARACA

Tüm gece neredeydin?

ÇATIŞMA SESİ.

KARACA, somun ekmeği ASYA'ya yedirir. REHA masadaki kuru ekmeğe uzandığı sırada KARACA da ekmeğe uzanır. KARACA, REHA'ya ters bakar.

KARACA

Ekmeği sadece biz hak ediyoruz. Kızımın
toparlanması lazım.

ASYA

Babam da yesin. Babam yemezse ben de
yemem.

KARACA

Baban günlerdir sığınakta fare gibi saklandı.
Ekmeği bu yüzden hak etmiyor.

REHA

Gelsene sen şöyle...

REHA, KARACA'yı sığınanın köşesine doğru çeker.

REHA

Neden sizi bırakmıyorum biliyor musun?

KARACA

Korkaksın da ondan.

REHA

Kes artık. Alakasý yok. Yýllar önce ben çocukken, aynı böyle savařta, babam bizi bırakıp savařa katıldı. O yokken evimizi düşman askerleri bastı ve gözümün önünde anneme tecavüz ettiler.

KARACA

Ne?

REHA

Duydun gözümün önünde. Annem çığlık atarken engel olamadım. Hem de hiç engel olamadım. Bana korkak demeyi kes artık. Benim tek derdim sizsiniz.

ASYA bu konuşmaları duymaz, ama KARACA heykel gibi olduğu yerde kalır.

ASYA uyur, ama ara ara öksürüğü duyulur.

ÖKSÜRÜK SESİ.

REHA da KARACA da yorgundur. REHA, KARACA'ya bakmaz.

REHA

Biraz uyumaya çalış.

KARACA

Yapamıyorum, gözümü kapattığımda
sığınağı düşman askerlerinin bastığını
görüyorum.

REHA, KARACA'ya bakmadan konuşmasına devam eder.

REHA

Ben yanınızdayım, rahat ol. Antidepresanını
içtin mi?

KARACA masadaki matara gibi şeyi kirli bardağa boşaltarak son kalan
antidepresanını içer.

KARACA

Kahretsin su bitti.

REHA

Tamam, biraz sonra çıkar, bulmaya
çalışırım.

RADYO FREKANS SESİ.

REHA radyoyu açar, radyodan spikerin sesi gelmeye başlar.

RADYO SPİKERİ

Düşman askerleri, beyaz bayrak taşıyan
kadını, çocuğunun gözleri önünde vurdu.
Dünya sivillerin vurulması meselesinde, üç
maymunu oynamaya devam ediyor.

REHA ile KARACA radyo haberinden sonra ölüm sessizliğine gömülür.

BOT SESİ.

Sığınağın kapısı vurulur.

SIĞINAK KAPI SESİ.

ASYA ve KARACA uyanır. REHA ile KARACA o an yıkılır.

TEĞMEN

Sığınaktakiler içeride olduğunuzu biliyoruz
kapıyı açın, yoksa zor kullanacağız.

REHA düşman askerleri kapıyı açmasın diye uğraşır ama kapı kırılır.

SIĞINAK KAPI KIRILMA SESİ.

TEĞMEN (40), ASKER (21) ile sığınağa girer. ADAM da sığınağa girince
REHA adamın muhbirlik yaptığını öğrenir.

TEĞMEN

Demek burada saklanabileceğinizi
düşündünüz.

REHA, KARACA ve ASYA'ya siper olur. TEĞMEN masadaki ekmeği görür.

TEĞMEN

Getir onu bana.

REHA ekmeği verir.

EKMEK SESİ.

TEĞMEN ekmeği yediği sırada boğazına ekmek kaçır.

ÖKSÜRÜK SESİ.

KARACA sanrı görür.

ÖKSÜRÜK SESİ.

TEĞMEN derin derin öksürür.

TEĞMEN

Az kalsın ölüyordum.

TEĞMEN daha sonra KARACA'ya bakınca, REHA hemen KARACA'ya siper olur.

REHA

Sakın karıma elini sürme, sakın.

TABANCA SESİ.

TEĞMEN, REHA'yı göğsünden vurur. KARACA, ASYA'ya siper olur.

TABANCA SESİ.

TEĞMEN ASYA'yı vurur.

TABANCA SESİ.

TEĞMEN KARACA'yı vurur.

KARACA'nın sanrısı biter.

TEĞMEN

Hem adamı hem de kızı dışarı çıkarın.

ASKER

Emredersiniz komutanım.

REHA

Karıma dokunursan seni öldürürüm.

TEĞMEN

Çık dışarı yoksa, kızını gözlerinin önünde
öldürürüm.

REHA, ASYA ile sığınaktan çıkar. Sığınakta sadece TEĞMEN ile KARACA kalır.

KARACA

Sakın yaklaşma.

TEĞMEN, KARACA'nın üzerine doğru gider. Sığınağın ışığı gider. Sığınak karanlığa gömülür.

Mobilyalı odanın psikiyatri kliniğindeki hasta odası olduğu ortaya çıkar. KARACA sığınağa sığınmadan önceki giysisiyle yatakta yatar. DOKTOR (36) odanın kapısını açarak odaya girince KARACA gözlerini açar.

DOKTOR

Bugün nasılsın?

KARACA cevap vermez. DOKTOR dosyaya bakıp odadan çıkar. KARACA uyumaya devam eder.

2.1.4. Çekim Senaryosu

Tablo 1. Çekim Senaryosu

SAHNE	ÇEKİM	SAHNE BAŞLIĞI	PLAN	AKSİYON
1	1	ODA	GENEL	Modern oda. Mobilyalar olmasına rağmen odanın ne odası olduğu belli değildir. Pablo Picasso'nun Güvercinli Çocuk tablosu odanın duvarında asılıdır. REHA (30), KARACA (26) ve ASYA (10) sığınakta kendilerine lazım olacak bazı şeyleri (özel eşya, radyo, gaz lambası, giysi, oyuncak, silah, gıda, su) siyah çantaya koyar. KARACA, antidepresanını çantasına koyar. REHA küçük kızını duymaz. Sığınağa sığınmak üzere herkes odadan çıkar.
2	1	SIGINAK	GENEL	Sığınak son derece soğuktur. Sığınanın kapısı eski olduğundan sağlam durmaz. Sığınağa güneş girmemesine rağmen ışık az da olsa sığınacı aydınlatır. ASYA sığınanın köşesinde oyuncağıyla konuşur. KARACA, ASYA'nın yatağını hazırlar. ASYA yatağına girdiğinde oyuncağını göğsüne koyarak uyur. REHA haberleri öğrenmek için masadaki eski radyoyu açar ama radyo sığınakta cızırtılı sesler çıkarır.
2	2	SIGINAK	YAKIN	REHA, radyodaki haberi duyduktan sonra radyoyu kapatır. KARACA sığınanın beton zeminindeki yatağına girer.
3	1	SIGINAK	GENEL	REHA, KARACA ve ASYA patates yerler. ASYA bomba seslerinin daha da artması üzerine patates yemeyi bırakır. KARACA, ASYA'yı kucaklar. ASYA sığınak soğuk olduğundan dolayı üşür. O sırada sığınanın kapısına ADAM (20) vurduğunda sınıktaki herkes

				korkar. REHA sus işareti yapar. REHA kapıda sadece ADAM'ın olduğunu görünce sığınağın kapısını açar. ADAM, REHA'dan ekmek ile su ister ama alamayınca sığınağın kapısından uzaklaşır. KARACA, REHA'ya bakar.
4	1	SİĞINAK	GENEL	Gece yarısı KARACA ve ASYA bombardıman seslerine uyanır. KARACA hemen ASYA'yı kucaklar. REHA yorganla sığınağa girer. KARACA şaşkındır. ASYA, REHA'ya doğru koşar. REHA getirdiği yorganı ASYA'nın üzerine örter. ASYA uyuduğunda KARACA, REHA'ya bakar. REHA, sessizliğini korur.
5	1	SİĞINAK	YAKIN	REHA radyoyu kurcalar. ASYA hem hastadır hem de öksürür.
5	2	SİĞINAK	YAKIN	KARACA, ASYA'ya soğuk pansuman yapar.
5	3	SİĞINAK	GENEL	KARACA radyo haberinden sonra ayağa kalkarak sığınağın kapısına doğru yürür. REHA, KARACA'ya engel olmaya çalışır. KARACA yorgana sakladığı silahı bulur. REHA, KARACA'dan silahı almaya çalışırken silah patlar. KARACA, REHA'yı bacağından vurur. KARACA dehşetle bakar.
5	4	SİĞINAK	YAKIN	REHA'nın sağ bacağı sargılıdır. KARACA gözlerini zemindeki noktaya dikerek boş boş bakar.
6	1	SİĞINAK	YAKIN	KARACA ile ASYA sığınakta yalnızdır. REHA hala sığınakta yoktur. ASYA hasta olmasına rağmen KARACA'ya soru sorar.
6	2	SİĞINAK	YAKIN	KARACA kaygısını gidermek amacıyla antidepresanını içer.
6	3	SİĞINAK	GENEL	REHA sığınağın kapısını açarak kafesteki beyaz güvercinle sığınağa girer.
6	4	SİĞINAK	GENEL	REHA, KARACA'nın sorusuna cevap vermez.

7	1	SİĞINAK	GENEL	KARACA, somun ekmeği ASYA'ya yedirir. KARACA masadaki somun ekmeğe uzandığı sırada REHA da ekmeğe uzanır. KARACA, REHA'ya ters bakar. REHA, KARACA'yı sığınağın köşesine doğru çeker.
7	2	SİĞINAK	YÜZ	KARACA ile REHA arasında gergin konuşma geçer. ASYA bu konuşmaları duymaz, ama KARACA heykel gibi olduğu yerde kalır.
8	1	SİĞINAK	GENEL	REHA da KARACA da yorgundur. REHA, KARACA'ya bakmaz. REHA, KARACA'ya bakmadan konuşmasına devam eder. KARACA masadaki matara gibi şeyi kirli bardağa boşaltarak son kalan antidepresanını içer. REHA radyoyu açar, radyodan spikerin sesi gelmeye başlar. REHA ile KARACA radyo haberinden sonra ölüm sessizliğine gömülür.
9	1	SİĞINAK	GENEL	Sığınağın kapısı vurulur. ASYA ve KARACA uyanır. REHA ile KARACA o an yıkılır. REHA, düşman askerleri kapıyı açmasın diye uğraşır ama kapı kırılır. TEĞMEN (40), ASKER (21) ile sığınağa girer. ADAM da sığınağa girince REHA adamın muhbirlik yaptığını öğrenir. REHA, KARACA ve ASYA'ya siper olur. TEĞMEN masadaki ekmeği görür. REHA ekmeği verir. TEĞMEN ekmeği yediği sırada ekmek boğazına kaçır. KARACA sanrı görür.
10	1	SİĞINAK	GENEL	TEĞMEN derin derin öksürür.
10	2	SİĞINAK	YAKIN	TEĞMEN daha sonra KARACA'ya bakınca REHA hemen KARACA'ya siper olur. TEĞMEN, REHA'yı göğsünden vurur. KARACA, ASYA'ya

				siper olur. TEĞMEN ASYA'yı vurur. TEĞMEN KARACA'yı vurur.
11	1	SİĞINAK	YAKIN	KARACA'nın sanrısı biter. REHA, ASYA ile sığınaktan çıkar. Sığınakta sadece TEĞMEN ile KARACA kalır. TEĞMEN, KARACA'nın üzerine doğru giderken sığınanın ışığı söner. Sığınak karanlığa gömülür.
12	1	ODA	GENEL	Modern oda. Mobilyalı odanın psikiyatri kliniğindeki hasta odası olduğu ortaya çıkar. KARACA sığınağa sığınmadan önceki giysisiyle yatakta yatar. DOKTOR (36) odanın kapısını açarak odaya girince KARACA gözlerini açar. DOKTOR, KARACA'ya soru sorar ama cevap alamaz. DOKTOR, KARACA'nın masadaki dosyasına göz attıktan sonra odadan çıkar.

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.5. Oyuncular

Tablo 2. Oyuncular

OYUNCU	ROL
Mine DOĞAN	Karaca
Sami İlker GÜLER	Reha
Zeynep AKYOL	Asya
Harun ESEN	Adam
Ali ÇOBAN	Teğmen
Süleyman KARAKAYA	Asker
Emircan ÇELİK	Radio Spikeri
Öymen ULUSOY	Doktor

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.6. Mekanlar

Sığınak'ta uzam kullanımı, sadece arka planı ortaya çıkarmasının ötesinde, öykünün atmosferini, karakterlerin duygularını aynı zamanda seyircinin algısını etkileme gücünü göstermiştir. Savaş sığınağı, gerilim aynı zamanda gizem duygusu vermesi amacıyla uzam olarak kullanılmış, oda da karakterlerin iç dünyalarını aynı zamanda ilişkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kullanılmıştır.

Şekil 12. Modern Oda Sahnesi

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

Şekil 13. Psikiyatri Kliniği Sahnesi

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

Şekil 14. Sığınak Sahnesi

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

2.1.7. Provalar

Sığınak'ta oyuncuların role girmesi amacıyla, 26.10. 2023'te okuma provası yapılmıştır. Okuma provasından sonra, mizansenin ortaya çıkması amacıyla oyun provasına geçilmiştir. Oyun provasının arzu edilen seviyeye gelmesiyle, paydos verilerek, ertesi gün kameralı prova yapılmasına karar verilmiştir. Ertesi gün gerek oyuncularla gerekse de set ekibiyle kameralı prova yapılmış, set öncesi hatalar görülmüş, hataların en aza düşürülmesine gayret gösterilmiştir. Kameralı provada hem oyuncuların hem de set ekibinin uyumunun ortaya çıkmasıyla, provaya son verilmiştir.

Şekil 15. Prova

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

2.1.8. Yapım Ekibi

Tablo 3. Yapım Ekibi

GÖREV	ADI VE SOYADI
Yönetmen	Öymen ULUSOY
Yapımcı	Öymen ULUSOY
Uygulayıcı Yapımcı	Melike ASAT
Senaryo	Öymen ULUSOY
Yönetmen Yardımcısı	Bahar Öncel ÇAĞLAR
Prodüksiyon Asistanı	Eren YENİKOĞLU
Görüntü Yönetmeni	Bertan ÖZER
Focus Puller	Berken POLATER
Kamera	Mehmet Can POLATER
Aydınlatma	Fatih ÖZTÜRK
Fotoğraf	Süleyman KARAKAYA
Ses	Alper İNAL
Dıt	Çağrı ULAŞ
Kurgu	Deniz ÇİZMECİ
Renk	Öymen ULUSOY
Ses Tasarımı	Devrim AKTÜRK
Grafik Tasarım	Pelin TAŞKESEN GÜL
Psikolog Danışman	Melih YILDIZ

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.9. Ekipman Listesi

Tablo 4. Ekipman Listesi

EKİPMAN	SAYI
Alexa Mini	1
Arri Prime Lens Seti	1
Arri Işık Seti	1
Sennheiser Yaka Mikrofonu	6
Tripod	1
Seagate 2TB Hard Disk	2
Western Digital 1 TB Hard Disk	1
Apple Macbook Air	1
Apple İpad Pro	1
Duracell Pil	20
Kafes	2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.10. Bütçe

Tablo 5. Bütçe

GÖREV	SAYI	BİRİM MALİYETİ	TOPLAM MALİYET
Oyuncu	1	13.000	13.000
Yönetmen Yardımcısı	1	1.500	1.500
Prodüksiyon Asistanı	1	1.000	1.000
Görüntü Yönetmeni	1	6.000	6.000
Focus Puller	1	3.000	3.000
Kameraman	1	1.500	1.500
Aydınlatma	1	4.000	4.000
Ses	1	3.000	3.000
D.I.T	1	2.000	2.000
Kurgu	1	10.000	10.000
Kamera	1	15.000	30.000
Lens Seti	1	10.000	20.000
Işık Seti	1	5.000	10.000
Ses Seti	1	3.000	6.000
Tripod	1	150	300
Seagate 2TB Hard Disk	2	2.500	5.000
Western Digital 1 TB Hard Disk	1	1.700	1.700
Duracell Pil	20	418	418
Yemek	1	12.000	12.000
Yol	1	15.000	15.000
Diğer	1	24.880	24.880
TUTAR			160.298

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.11. Takvim

Sığınak'ın çekimleri 28 Ekim 2023'te başlamış, 29 Ekim 2023'te hem sorunsuz hem de kazasız bitmiştir.

Tablo 6. Takvim

GÜN	SAHNE	İÇ YA DA DIŞ	SAHNE NO
28 EKİM 2023	ODA	İÇ	1
28 EKİM 2023	ODA	İÇ	12
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	2
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	3
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	4
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	5
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	6
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	7
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	8
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	9
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	10
29 EKİM 2023	SİĞİNAK	İÇ	11

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.12. İzin

Sığınak'ın çekimleri özel mülkte olmasına rağmen, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile T. C. İstanbul Valiliği'nden izin alınmış, T. C. Kartal Kaymakamlığı'na mail yoluyla izin belgesi gönderilmiştir.

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Sinema Şube Müdürlüğü

Sayı : E-52808538-256.99-4320793

20.10.2023

Konu : Çekim İzni-Öymen ULUSOY

VALİLİK MAKAMINA

Öymen ULUSOY 18.10.2023 tarihli ve 96989 nolu yerli film çekim bildirim sistemi başvurusu ile 23.10.2023-31.10.2023 tarihleri arasında ekli listede yazılı İstanbul ilçelerinde "Sığınak" adlı kısa film çekimi yapmak istediğini belirtmiştir.

Öymen ULUSOY ve çekim ekibince, 15.10.2019 tarih ve 30919 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Film Çekim İzinleri ve Ortak Yapımlar Hakkında Yönetmelik" in 10. ve 11. maddelerinde yer alan hükümler ile **aşağıda yazılan maddelere riayet edilmesi, ilgili resmi ve özel kurumlardan izin alınması durumunda ekli film çekim bildirim formunda belirtilen cadde ve sokaklarda çekim yapılmasında Müdürlüğümüzce bir sakınca görülmemektedir.**

- Çekimlere başlamadan önce ilgili Kaymakamlığa bilgi verilecek, müteakiben çekimlere başlanacaktır. Kaymakamlıklara bilgi verilmeden çekim yapılmayacaktır.
- Askeri Alan bölgelerinde ilgili kurumlardan izin almadan kayıt ve film çekimi yapmak kesinlikle yasaktır.
- Boğaz Köprülerinde yapılacak her türlü çekim için İl Emniyet Müdürlüğü, Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü ve ilgili kamu kuruluşlarından izin alınması gerekmektedir.
- "Müzelerle Müzelere Bağlı Birimlerde ve Ören yerlerdeki Kültür Varlıklarının Film ve Fotoğraflarının Çekilmesi Mülaj ve Kopyalarının Çıkarılması Hakkında Yönetmelik" in 6. ve 7. maddesi gereği ilgili Müze Müdürlüğünden izin alınmadan film ve fotoğraf çekimi yasaktır.
- Özel Çevre Koruma Bölgelerinde yapılacak film çekimleri için İstanbul Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden izin alınması gerekmektedir.
- Drone çekimi yapmak isteyenler Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne başvuru yapacaktır.
- Yapılacak her türlü çekimlerde; giydirme usulü polis aracı oluşturulması, Polis kıyafetleri, kimliği, amblem ve işaretlerinin kullanılması için İl Emniyet Müdürlüğü'nden izin alınması gerekmektedir. Aksi davranışlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.
- Çekimlerde İl Umumi Hıfzıssıhha Meclisinde alınan kararlara mutlak surette uyulacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 78217135-A2A9-42A4-9253-DCFE80356E62 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Bab-ı Ali Caddesi No:28 Cağaloğlu - Fatih / İSTANBUL

Telefon: (212) 395 44 00

<https://istanbul.ktb.gov.tr> - sinemasubesi34@ktb.gov.tr

KEP Adresi : istanbulkulturturizm@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hasan İZKAYA

İlçe

Telefon No:(212) 395 45 00

Şekil 16. Resmi İzin Belgesi

Kaynak: İstanbul Valiliği

2.2. Sığınak Filmi Yapım

Sığınak'ın yapım süreci, yapım öncesi prodüksiyon planlamalarının somut şekle dönüştüğü aşama olmuştur.

Sığınak'taki senaryoya uygun olarak kamera, aydınlatma, ses aynı zamanda diğer ekipmanlar daha önceden kiralanmış, set gününe getirilmesi sağlanmıştır. Sığınak'ın, setinde gerek oyuncuların gerekse de set ekibinin sete gelmesiyle, setin kurulması amacıyla ön hazırlıklara başlanmıştır. Yönetmenin görüşleri doğrultusunda prodüksiyon ekibi kameranın, aydınlatmanın aynı zamanda ses ekipmanının en uygun konumda olmasını sağlamıştır.

Sığınak'taki mekanlar oda aynı zamanda savaş sığınağı olduğu için 28 Ekim 2023'te oda sahneleri olan 1 ve 12 numaralı sahneler çekilmiş, ertesi gün sığınak sahneleri olan 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 numaralı sahneler çekilmiştir. Oda sahnelerinin çekimi bitince mekan düzenlenmesi eski haline getirilerek, diğer sahnelerin çekileceği sığınak mekanına geçilmiştir.

Sığınak'ta yönetmen olarak çekim süreci yönetilmiş, oyunculara rehberlik edilmiş aynı zamanda sahnelerin senaryoyla uyumlu olması sağlanmıştır. Sığınak'taki senaryoda Asya karakterini oynayan oyuncunun çocuk olması sebebiyle set boyunca Psikolog danışman ile görüştürülmesi uygun görülmüştür. Sığınak'ın çekimleri sırasında molalar verilmiş, oyuncuların aynı zamanda set ekibinin dinlenmesi sağlanmıştır. Sığınak'ta kusursuz çekimi yakalamak amacıyla 10 ve 11 nolu sahnelerin tekrar çekilmesine karar verilmiş, mizansen yeniden kurularak bu sahnelerin çekimi de sağlanmıştır.

Sığınak'ın seti paydos olduğunda oyuncuların aynı zamanda set ekibinin ulaşımı sağlanmıştır. Sığınak'ın paydosunda Psikolog danışman, çocuk oyuncuyla görüştükten sonra, psikolojik olarak her şeyin uygun yapıldığını yönetmene söylemiştir. Dijital kamera kayıtları harici hard diske yüklenmiş, yapım sonrası sürecine geçilmesi sağlanmıştır.

2.3. Sığınak Filmi Yapım Sonrası

Sığınak'ın yapım sonrası, Kurgu, Foley, Renk aynı zamanda Müzik gibi alt başlıklarla aşağıda detaylı olarak değerlendirilmiştir.

2.3.1. Kurgu

Sığınak'ın kurgusunda Final Cut Pro X kurgu programı kullanılmış, kurgunun kolaylaşması amacıyla önceden hazırlanan kurgu planına göre çalışılmıştır. Sığınak'taki sahneler arası geçişlerde açılma ve kararma kullanılmış, zamansızlık hissi oluşturulmak istenmiştir. Radyo spikerinin sesi stüdyo ortamında kayıt edilmiş, kurguda zaman çizelgesine eklenmiştir. Kusursuz ses kalitesi olması amacıyla kurguda dip sesler temizlenmiştir. Sığınak'ın ilk kaba kurgusu 20 dakika olmuş, daha sonraki kurgu çalışmasında 15 dakikaya düşürülmüş, son değerlendirmeye 12 dakikalık hali ortaya çıkmıştır.

Şekil 17. Kurgu

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

2.3.2. Foley

Sığınak'ta sahnelerin aynı zamanda karakterlerin daha gerçekçi görünmesini sağlamak amacıyla; siren sesi, kalp vuruşu sesi, radyo cızırtı sesi, kapı açma ve kapama sesi, savaş uçağı sesi, silah patlama sesi, güvercin sesi, güvercin uğuldama sesi, kapıya vurma sesi aynı zamanda kapı kırma sesi foley olarak kullanılmıştır.

2.3.3. Renk

Sığınak'ta, Karaca'nın geçmişte yaşadığı travma sahneleri siyah beyaz, psikiyatri kliniğinde tedavi gördüğü sahnelerin de renkli olarak sunulması, öykünün duygusal derinliğini aynı zamanda Karaca'nın çatışmalarını vurgulamıştır. Siyah beyaz sahneler, geçmişin acılarını aynı zamanda karamsar anlarını göstermiş, renkli sahneler Karaca'nın iyileşme sürecini aynı zamanda umut arayışını göstermiştir. Sığınak'taki renk kontrastı seyircinin, Karaca'nın yaşadığı dönüşümü daha iyi anlamasına yardımcı olmuştur.

Şekil 18. Siyah Beyaz Sahne

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

Şekil 19. Renkli Sahne

Kaynak: Sığınak Tez Filmi

2.3.4. Müzik

Sığınak'ta dramatik etkiyi sağlamak amacıyla, Antonio Vivaldi'nin, The Four Seasons'ı aynı zamanda Victor Lundberg'in, Are You Alone'si müzik olarak kullanılması uygun görülmüştür. Vivaldi'nin The Four Seasons'ı telifsiz müzik olduğundan, telifle ilgili sorun yaşanmamış, Victor Lundberg'in, Are You Alone'si de telifli olarak kullanılmıştır.

SONUÇ

Savaş, genellikle devletler ya da devlet dışı aktörler arasındaki siyasi, ekonomik aynı zamanda ideolojik anlaşmazlıklar sonucu başlamış, sonuçları büyük ölçekli gerek can gerekse de mal kayıpları olmuştur. Jean Paul Sartre'nın savaş ile ilgili söylediği gibi, savaşı zenginler çıkarmış, yoksullar ölmüştür. Savaşın kazananı olmamış, savaş aynı zamanda insanlığın acı, gözyaşı, dehşet yaşamasına neden olmuştur.

Savaş ve kadın kelimesi birlikte söylenmemesi gereken iki kelime olmuş, ama savaşın olduğu yerde mutlaka kadınlar da yer almak zorunda kalmıştır. Kadınlar savaşta önemli roller oynamıştır; kimisi savaşçı, kimisi lider, kimisi casus, kimisi hemşire olmuştur. Kadınlar, savaşların yapısını etkilemiş, toplumların savaş sonrası yeniden inşasında da önemli roller oynamıştır. Kadınlar, savaşta yaşadıkları acı deneyimler sonucu somatoform bozukluk, depresyon, anksiyete, dissosiyasyon aynı zamanda posttravmatik stres bozukluğu gibi ruhsal hastalıklara karşı savunmasız hale gelmiştir.

Sığınak'taki senaryoda Karaca travmasına bağlı olarak, savaşta psikolojik sorunlar yaşayacak şekilde kurgulanmış, savaşın kadınlar üzerinde bıraktığı psikolojik etkiler seyirciye gösterilmiştir. Sığınak, savaşın yıkıcı yönlerini aynı zamanda insanlığın savaştan dolayı yaşadığı acıları derin çıplaklığıyla gözler önüne sermiş, seyircinin gerek düşünmesini gerekse de sorgulamasını sağlamıştır.

Sığınak'taki Karaca, Vittorio De Sica'nın İki Kadın'ındaki, Alain Resnais'in Hiroşima Sevgilim'indeki, Roberto Rossellini'nin Roma Açık Şehri'ndeki aynı zamanda Alan Jay Pakula'nın Sophie'nin Seçimi'ndeki kadın karakterler gibi, savaşın acımasız yüzüyle kadın olarak yüzleşmek zorunda kalmış, ortak psikolojik sorunlar yaşamıştır.

Sığınak'ta seyirci gerek Karaca karakteri ile empati kurmuş gerekse de insanlığın ortak acılarını paylaşmıştır. Sığınak, sinemanın sadece eğlence aracı olmadığını, aynı zamanda insanlığın ortak acılarını sorgulayan sanat dalı olduğunu az da olsa seyirciye göstermiştir.

KAYNAKÇA

- Clarke, J. *Sinema Akımları*, Kalkedon Yayıncılık, İstanbul, 2012.
- Clausewitz, C. V. *Savaş Üzerine*, Alfa Yayınları, İstanbul, 2024.
- Doğan, Y. ‘Alain Resnais Sinemasında Modernite Eleştirisinin Uzamsal İzleri, Zaman ve Bellekten Arta Kalan: Geçen Yıl Marienbad'da ve Hiroşima Sevgilim’. *Sine Filozofî Dergisi*, sayı: özel sayı, Nisan 2020, 450.
- Erdemir, H. (2016). Nazilerin Kadın Politikaları ve Kadınların Tecrübeleri. O. Yamaner (Ed.), *20. Yüzyılda Savaş ve Kadın içinde*, (s. 82.). Bilge Kültür Sanat Yayınları.
- Freud, S. *Bir Yanılsamanın Geleceği Neden Savaş* (Çev. K. Şipal), Say Yayınları, İstanbul, 2024.
- İkiz, T. (2018). 20. Yüzyılın Başındaki Toplumsal Hareketliliğe Psikanalitik Bakış. G. T. Yurtdaş ve T. İkiz (Ed.), *Savaş ve Psikoloji içinde*, (s. 19.). Hiper Yayın.
- İnci, N. ‘II. Dünya Savaşı’nın Yıkımı Üzerinden Sinemada Rüya ve Gerçek: Hiroşima Sevgilim’in Psikanalitik Kuram Açısından İncelenmesi’. *İletişim Çalışmaları Dergisi*, cilt: 7, sayı: 1, Ocak 2021, 154.
- Mcintyre, F. (2000). In Love and War: Vittorio De Sica’s Two Women. H. Curle ve S. Synder (Ed.), *Vittorio De Sica: Contemporary Perspectives içinde*, (s. 251.). University of Toronto Press.
- Ö. Özdemir, ‘Savaş ve Çatışmalarda Şiddetin Kurbanları Kadınlar’. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, cilt: 8, sayı: 39, Ağustos 2015, 313.
- Selçuk, H. *Türk Tarihinde Kadın ve Savaş*, Çizgi Kitabevi, Konya, 2014.

Taner, B. ve Gökarp, Z. ‘Kadın ve Savaş: Sosyal Boyutta Bir Analiz’. *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, cilt:13, sayı:30, Ocak 2019, 20.

Tulumtaş, Ö. S. ve Şimşek, E. ‘Göç ve Savaş Bağlamında Kadın Sağlığı’. *Afet ve Risk Dergisi*, cilt: 7, sayı: 2, Temmuz 2024, 341.

Tzu, S. *Savaş Sanatı*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2023.

İnternet Kaynağı

www.blueprintreview.co.uk/2016/10/two-women/ ‘İki Kadın’, E.T: 29 Ekim 2024.

www.etsy.com/ca/listing/468209631/1957-italian-women-crying-by-marvin, ‘İtalyan Kadın Ağlıyor’, E.T: 29 Ekim 2024.

www.faroutmagazine.co.uk/story-behind-the-iconic-sophies-choice-scene/, ‘Sophie’nin Seçimi’, E.T: 29 Ekim 2024.

www.irishtimes.com/politics/2023/12/14/gaza-and-ukraine-conflicts-cast-a-long-shadow-over-last-eu-summit-of-2023/, ‘Gazze ve Ukrayna Savaşı’, E.T: 29 Ekim 2024.

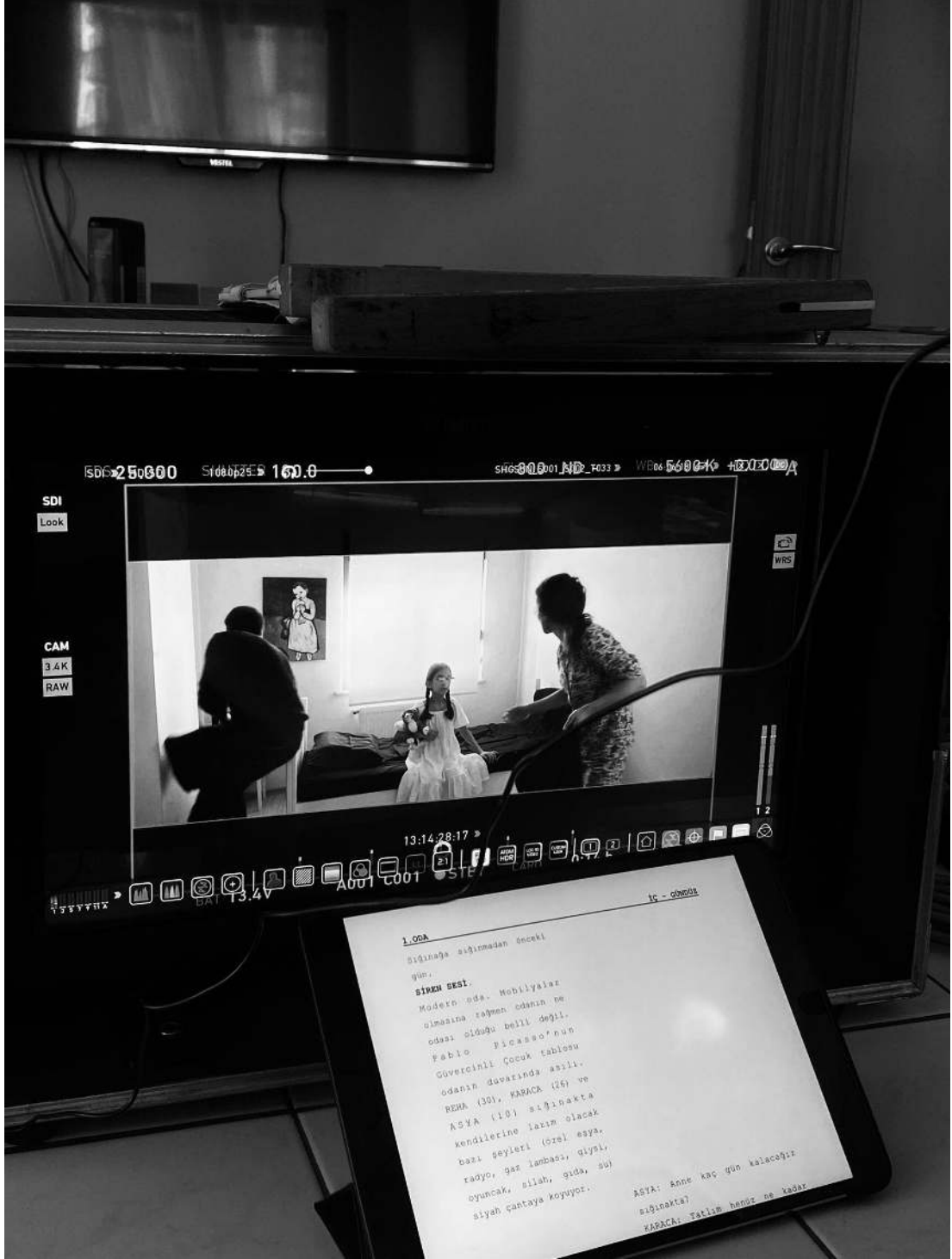
www.rottentomatoes.com/m/two_women, ‘İki Kadın’, E.T: 29 Ekim 2024.

www.sineblog.org/hiroshima-mon-amour-unutmak-uzerine-bir-film/ ‘Hiroşima Sevgilim’, E.T: 29 Ekim 2024.

www.visitstockholm.com/events/rossellini-retrospective-roma-citta-aperta/2024-02-22/1800/2000/, ‘Roma Açık Şehir’, E.T: 29 Ekim 2024.

EKLER

Ek 1. Modern Oda Sahnesi

Ek 2. Sığınak Sahnesi

Ek 3. Sığınak Baskın Sahnesi

Ek 4. Mola

Ek 5. Psikiyatri Kliniği Sahnesi

Ek 6. Klaket

Ek 7. Yönetmen Öymen Ulusoy

Ek 8. Oyuncular

Ek 9. Set

Ek 10. Prova

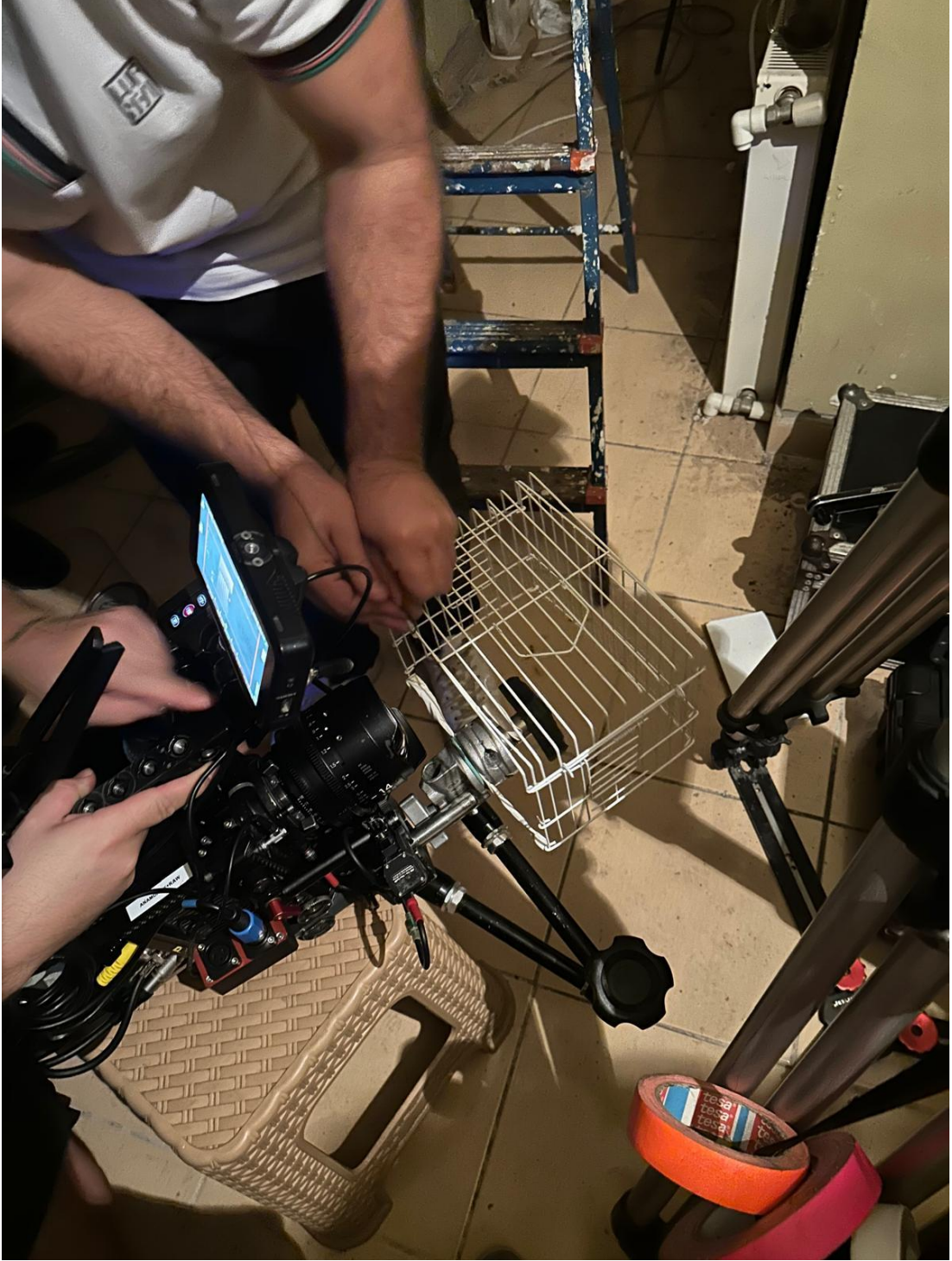
Ek 11. Kameraa Kafes Montajı

Ek 12. Kamera Montajı

Ek 13. Kamera Montajının Uygulanması

Ek 14. Kamera Montajından Sonra Deneme Bir

Ek 15. Kamera Montajından Sonra Deneme İki

Ek 16. Teğmen Sahnesi

